

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-UCCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 82 és 677 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ

SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXII. évt. 179. szám

Csütörtök, 1926. augusztus 12.

Hadügyminiszter ur,

nagybecsű figyelmét, jóakarátát, elfogulatlan igazságérzetét, s azonnal való kegyes intézkedését kérjük egy nagyon fontos katonai ügyben.

A kisebbségi önkéntesekről van szó. Képzett, intelligens ifjakról, az állam jövője, hasznos polgáraitól, Románia kialakuló társadalmának egykoron tevékeny, rendtartó, fejlődést szolgáló tagjairól. Azokról, akik mint leendő tartalékos tisztek nemcsak a román hadseregnek, hanem Románia konszolidációjának és konzervatív erősségeinek is értékes elemeit szolgáltatják.

Az augusztus tizenötödikén bevonuló kisebbségi önkénteseknek, mint annyi ezer elődüknek, a tiszti iskolában, ahová őket elvezénylik, a román nyelvből, földalomból, történelemből, alkotmánytárból vizsgát kell tenniük. Ha nem felelnek meg a követelményeknek, egyévre visszavetítik őket, s ha az egy év múlva megismétlődő vizsgájuk sem sikerült, elvesztik önkéntességi jogukat és mint közlegények tartoznak bevonulni és szolgálni.

Ennek a méltánytalan, sérelmes és káros rendszernek a teljes megszüntetését kérjük a hadügyminiszter urtól. Az érvek, indokok bizonyára ismertek, Brassói Lapok is már több alkalommal felsorakoztatta őket, de talán újra való előtárásuk a mostani hadügyminiszterre, a nemzeti kisebbségek jogai és érdekei iránt több megértést tanúsító kormány tagjára meggyőzőbb hatással lesznek. A megelőző kormány az önkéntesi elővizsga eme károsító rendszerét már csak ama szélcsó, türelmetlen és kiméletlen kulturpolitika szolgálatára és kiegészítésére is fenntartotta, melyet az Angelescu-féle iskolai törvények és rendeletek képviseltek. Tehát most, hogy a kormány és a nemzeti kisebbségek közt ennek az elnyomó iskolapolitikának enyhítése végett komoly és kilátásos tárgyalások folynak, teljesen időszerű a tiszti iskolába való felvételnél, zavart, nehézséget, kárt és keserűséget keltő előfeltételét is eltörölni.

A hadsereg nem politizál, és nem áll az alkotmány fölött, amely minden polgár jogegyenlőségét biztosítja. Akit besoroztak, akitnek a véradót le kell rótnia, aki arra hivatott, hogy hazáját bármikor fegyverrel megvédje, az, ha magyar, ha szász, ha sváb, ha zsidó, ha cigány, ennek a legnagyobb áldozatkészségnek, ennek a kivételes rendkívüli hivatásnak a védelme alatt áll. Köztük és a született románok közt a hadseregben különbséget tenni annyi volna, mint magának a hadseregnek összefoglaló, egybetartó, közös célú karakterét megtagadni.

A kisebbségi önkéntes előzetes megvizsgálása a román nyelvből már súlyos különbségtevés. Amellett, hogy polgári és nem katonai jellegű eljárás, szembeütköző hátrányt jelent a minden akadály nélkül azonnal a tisztiiskolába kerülő született román ifjakkal szemben.

A Balkánon fenyegető a helyzet

Átnyújtották Szófiában a balkáni államok kormányainak jegyzékét

Anglia közbenjár a békés megoldás érdekében

BELGRAD. (A Brassói Lapok tudósítója.) Jugoszlávia, Románia és Görögország együttes lépése a komitácsi bandák betöréseivel kapcsolatban Szófiában megtörtént. Radics, a szófia jugoszláv követ vasárnap nyújtotta át Jugoszlávia demarsát a bolgár kormánynak. Azok a követelések, amelyeket a jugoszláv kormány állít fel ebben a jegyzékben, felfette nyugtalanítóak, hiszen ez a jegyzék sok esetben követeli Jugoszlávia számára a Bulgária belügyeibe való beavatkozást.

A demarsban Jugoszlávia követeli a macedon szabad szervezetek azonnali felszámolását, a szabad csapatok vezéreinek s mindazoknak letartóztatását és kiadatását, akik a háború befejezése óta Jugoszláv területre történt betörésekben résztvettek. Kívánja ezenkívül, Bulgária jelentse ki ünnepélyesen a külföld előtt, hogy jó szomszédi viszonyban óhajt élni Jugoszláviával s nem akarja feldulni a Balkán békéjét.

A jugoszláv jegyzék átadásával egyidejűleg a görögök és a románok hasonló jegyzéket nyújtottak át. A román jegyzék a dob rudzsai betörésekkel foglalkozik, de szövetségi a jugoszláv eseményeket is.

Bulgária választ holnapra várják. Belgrádi politikai körökben az a meggyőződés, hogy,

a kisantant demarsa új Balkán-háborúval fenyeget.

Egy londoni félhivatalos jelentése szerint az angol kormány nemcsak Szófiában, de Belgrádban is lépéseket tett abban az irányban, hogy a bolgár határmenti incidens komoly következményeit megakadályozza. A kormány igyekszik megérteni Bulgáriával, hogy az erőszak alkalmazásának csak káros hatása lehet. Szófiában pedig igyekszik odafigyelni, hogy a bolgár kormány tegyen meg mindent a komitácisk megfékezésére.

Az első és mély, seb, ami éri a kötelességét híven, odaadón teljesíteni kész kisebbségi ifjat.

Es annál indokoltanabb és erőszakoltabb ez a felvételi vizsga, mivel az önkéntesjelöltek egy része már ugyanebből az anyagból a középiskolában levizsgázott, más része meg, mely külföldi főiskolákon tanult tovább, s román szót is alig hallott még, a legjobb akarattal sem felelhet meg a kívánalmaknak. A tisztiiskolába való felvétel előfeltétele meg van azokban a bizonyítványokban, melyek az önkéntesi jogot biztosítják. Többet követelni a nem románajku ifjúságtól nemcsak a nemzeti kisebbségek jogainak és a román alkotmányosságnak a sérelme, hanem egyúttal sérelme a katonai szempontnak is, mely az egyenlőség elvének tiszteletével a hadsereg minden tagjának egyformán ragaszkodását, odaadását kívánja biztosítani.

A hadügyminiszter ur vegye figyelembe, hogy abból román állami érdekből sincs semmi haszon, ha ifjainkat ilyen előzetes nyelvi rostálásnak vetik alá, a célt ezekkel a módszerrel elérni nem lehet. A román nyelvet legjobban fanitja maga a kaszárnya, a tiszti iskola tannyelve, a szolgálati nyelv, a román katonákkal való közösség, mire való hát az előzetes kényszer, mely sokszor szeszélyes, nem egyszer üldöző jellegűvé súlyosodik? Az erdélyi román férfiak legnagyobb része a magyar honvédségben vagy az osztrák-magyar hadsereg magyar ezredeiben tanult meg magyarul, s a román tisztjelölteknek sem kellett előre vizsgáznunk a magyar vagy a német nyelvből, megtanulták a katonai szolgálatban. De ha faji, nemzeti és alkotmányos

sági tekintetben sérelmes az előzetes felvételi vizsga sokszorosan káros existenciális és emberi szempontból. Aki ma mint önkéntes bevonul, az vagy elmulaszt, vagy ott hagy valamely állást, amire többé nem juthat. Aki egyetemre készült, be nem íratkozhatott, s ha a vizsgán visszavetítették, a terminustól már lekésett. S a következő vizsga bizonytalan esélye miatt egyáltalán nem tud tájékozódni, nem tud elhatározásra jutni, nem tud kellőképpen elhelyezkedni. Az a jog, hogy önkéntes, súlyos teherre válik, amely pályájában, létében összeroppanthatja az életbe reménnyel, kedvvel induló ifjat.

Hadügyminiszter ur, maga ez az egyetlen emberi érdek, az emberiség iránt tartozó tekintet, ezer meg ezer ifju és szülő létbiztonságának a méltánylása parancsolóvá teszi, hogy egy rendszert, amely csak gyötrelmet és keserűséget okoz, anélkül, hogy bárkinek, bárminek a javára is szolgálna, amely a hadsereg érdekeinek is inkább árt, mint használ, s amely ép oly kevéssé felel meg a román állam méltóságának mint az egyetemes civilizáció követelményeinek' megszüntessenek.

Miniszter ur, törölje el sürgősen a kisebbségi önkéntes ifjak előzetes felvételi vizsgáját!

A román hadsereg és a román állam iránt érzett legnagyobb tisztelettel és a legteljesebb hűségérzettel kérjük e milliók lelkéből fakadó kívánság teljesítését.

100 lej Zürichben nyitáskor
2.40 svájci frank

Mexikóban nyugalom van

Lepecsételték a katolikus templomi emléktárgyakat — A protestáns templomokban zavartalanul megtartják az istentiszteleteket

NEWYORK. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Mexikói jelentések szerint az egész országban teljes nyugalom van. A főváros két protestáns templomában vasárnap zavartalanul megtarthatták az istentiszteletet. A kormány közölte, hogy a protestáns lelkészeket felszólítja nevüknek jegyzékbe vételére és az egyházi vagyonról szóló kimutatás elkészítésére. A kormányvagyonnak az egyházközség által való használatát azonban a jövőben is megengedi.

A hadügyminiszter tegnapi rendelete több mint ezer tisztelet bocsátott el a hadsereg kötelékéből

alma gyanu miatt, hogy az egyház és az állami közötti harcban

a kormányval szemben foglaltak állást.

A newyorki sajtóban éles Mexikóellenes

hangulat nyilvánul meg, s az amerikai kormány kijelentette, hogy mindent elkövet a Mexikóban élő amerikai polgárok rővására történő kisajátítások ellen. Hír szerint Amerika mexikói követe erőyes hangu jegyzéket intézett a kormányhoz a mexikói petroleumrendszabályok miatt. Egyébként egy újabb távirati jelentés szerint az Egyesült Államoknak Mexikóval folytatott tárgyalásai holtponthoz közelednek, amelyel csak az Egyesült Államok döntő eljárása küzdhetne le.

Tegnap óta Mexikóban minden katolikus templomi értéktárgyat lepecsételték. Mindazokat, akiket a Callej elleni merényletben való részvétellel gyanúsítanak, szabadonbocsátották. A bikaviadalok és mozik látogatottsága tegnap óta megcsappant.

Az ország első közigazgatási konferenciája Sepsiszentgyörgyön

Dr. Crisan prefektus előadása a közigazgatásról — A kihágások közigazgatási uton való büntetése — Követelték a taxák eltörlését s helyette a pótdó visszaállítását, valamint a községi tanácsok jegyzőkönyveinek magyar nyelven is való vezetését

SEPSISZENTGYÖRGY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A közigazgatási törvény világosan elrendeli, hogy a vármegyék prefektusai gyakori időközökben értekezletre hívják össze a megyei közigazgatás funkcionáriusait, hogy a közigazgatás feje és közegei között teljes harmónia legyen. Ezenkívül Goga Oktávián belügyminiszter legutóbbi írtékekor egyenesen felkérte a prefektust, hogy lépjen szoros kontaktusba a közigazgatás közegeivel. Ez készítette a prefektust arra, hogy vasárnap délelőttre közigazgatási konferenciára hívja egybe a vármegye összes községi tanácsosait. De tette ezt a prefektus annál is inkább, mivel a prefektusok értekezletén előakarta adni a vármegye mindennemű közigazgatási sérelmét és fogyatékoságát.

A közigazgatási konferencia délelőtt 11 órakor a városháza dísztermében vette kezdetét. A konferencia megnyitása után dr. Crisan Zaharie prefektus előbb román, majd magyar nyelven részletesen ismertetette a közigazgatási törvényt és ennek keretében a következő nagyértékű és tárgyilagos kijelentéseket tette:

— Egy ország összes politikai és alkotmányi intézményei közül a vármegye az az intézmény, amelynek élete, fejlődése és szerepe legszorosabb összefüggésben van a nemzet közéletével, s a mely legbívőbbben tükrözi vissza a nemzet belső tulajdonait, mert a vármegye volt a múltban azon intézmény, azon szervezet, amelyben s amelynek útján a nemzet közszelleme megnyilatkozott és a mely szervezet működésében és szereplésében csodás módon alkalmazkodva a korhoz, a körülményekhez és szükségletekhez a nemzeti szervezetnek egyik legfontosabb szervét alkotta.

— Nem eme gyűlés keretében tartozik a vármegye történeti fejlődésének és alkotmányjogi szerepének vázolója, — a mit jó volna megismerni, de ezt máskor fogom tenni, — hanem a közigazgatási állapotunkról akarnék beszélni, mert már sokaknak ajkairól elhangzott az a vélemény ítélet, hogy

közigazgatásunkban baj van.

Konkrét eseteket nem soroltak fel, hanem mireánk bízták annak megállapítását, hogy az állapotokban melyek a hibák s miben rejlenek azoknak okai, mert

gyógyítani csak úgy lehet, ha a

bajokat és azoknak kuforrásait alaposan ismerjük.

Ha azután ez megtörtént akkor nem szabad tétovázni, s a multak iránt való kegyelemből vagy elfogult előszeretetből nem szabad visszariadnunk a mélyebb vágásoktól sem, mert nem a betegségeknek tüneteit, hanem a bajok alapokait kell elárolítanunk.

— Általánosságban céloztak közigazgatási bajokra, úgy, hogy mindenképp a válasz is általános lesz. Ahhoz, hogy a vármegye közigazgatása jó legyen igen sok feltétel és igen sok tényező közrehatása szükséges. A legfőbb alaptényező — szerény véleményem szerint — magának

a népnek szelleme és karaktere, amely minden erőnek kuforrása.

Ezzel az alaptényezővel tehát, mint létező erővel kell számot vetni és minden jogszabályt, szabályrendeletet, amelyekre vármegyei közigazgatásunknak szüksége van, ezen az adott alapon

a nép szellemének figyelembevételével kell megalkotni,

mert oly rendeletek, jogszabályok, a melyek a nép szellemével összhangban nincsenek, mindenkör belső tartalom nélküli üres keret, benső erő nélküli holt betű marad, amit hatalmi szóval, külső erővel fel lehet ugyan tartani, de élet-erős működést, becses eredményeket várni nem lehet. Ezen természetes, emberileg alig változtatható alaptényezőkön kívül a közigazgatás milyensége főként négy egyenlő fontosságú tényezőtől függ.

— Az első tényező: a közigazgatás rendelkezésére álló anyagi eszközök és erők elégséges vagy elégtelen volta.

— A második tényező: a közigazgatás ellátására hivatott tisztviselői karnak milyensége: szakképzettsége, erkölcsi ereje, látköre, hivatottsága.

— A harmadik tényező: a közigazgatási joganyag, vagyis azon jogszabályok milyensége, amelyek alapján és amelyek szernit a közigazgatásnak működnie kell.

— A negyedik tényező: a közigazgatási szervezet milyensége.

— Vagyis jó, feladatainak magaslatán álló közigazgatás csakis ott lehet, ahol kellő anyagi eszközök állanak a közigazgatás rendelkezésére, ahol jó és szak

képzett tisztikar végzi a közigazgatást, ahol jók és jogelveken nyugvók a közigazgatási törvények és ahol a viszonyoknak s az igazgatás céljainak megfelelőleg van a közigazgatási szervezet megalkotva. Mind a négy tényezője egyaránt oly fontos és lényeges, hogy azok között rangsorozatot megállapítani alig lehet. Hiába volna egyik a többi nélkül, önmagában kellő eredményt egyik tényező sem idézhetne elő. Legyen e négy főtevényező közül csak egy is rossz, vagy hiányos: szükségképpen érezni fogja káros visszahatásait a közigazgatásban s viszont ha közigazgatási bajokat észlelünk, minden bizonnyal vissza lehet azokat vezetni e négy főtevényező valamelyikének hiányaira.

Ezután dr. Crisan prefektus egyenként vizsgálat alá vette e négy főtevényező mindenkét közigazgatásunk mai állapotában és bebizonyította, hogy közigazgatásunk mai bajai tényleg ezen főtevényezők hiányaira vezethetők vissza. Helyszűke miatt azonban a jellemző még figyeléseket nem közzölhetjük, mindazonáltal az általánosságban körvonalozott közigazgatási törvény jogelveit a fentebb említett elméleti részben kellő módon mutatta be vármegyénk konciliáns prefektusa. És egyuttal bejelentette, hogy a községeket érintő speciális kérdéseket a prefekturák székhelyein tartandó értekezleteken részletesebben kifejti.

A prefektus nagyivelésű beszédjét lelkes óváció fogadta. Utána Bálint Dénes a vármegyei közigazgatási bizottság elnöke emlékedett szőlásra, aki egy közigazgatási fogyatékosagra hívja fel a prefektus figyelmét. És pedig arra, hogy a

a kihágások megbüntetését kivették a közigazgatás kezéből,

mi által nagyon sok ügy elvéül, mert a bíróság szervezete nincs kellőképpen kiépítve. Indítványozza, hogy tétessék intézkedés a kihágási büntetési eljárásnak a közigazgatás kereteibe való visszahelyezéseért, mivel a jelenlegi törvény legfeljebb preventív módon intézkedik, de nem ad teret a megtorlásnak. Miért is felkéri a prefektust, hogy memorandum alakjában ezt terjessze elő a kormány-nak. Utána Morvay Endre kézdivásárhelyi polgármester

a taxa-rendszer eltörlését kívánja

s helyette a régi pótdó rendszer visszaállítását sürgeti, mert a taxarendszer csak egyes rétegeket érint, ami jogtalan. Orbán Gergely kéri a prefektust, hogy legyen megengedve a községi tanácsoknál a jegyzőkönyvek vezetésénél a magyar nyelv használata is.

A felszólalásokra rögtön válaszolt is a prefektus és kihangsúlyozta, hogy mindenkinek a véleményét meg akarja mondani és el is juttatja illetékes helyre. Kéri, hogy a hiányosságokat és kéréseket foglalják memorandumba és ő azt továbbítja. Erre megalakítja a memorandumot szerkesztő bizottságot, melynek tagjai lettek: Bálint Dénes, dr. Kovásznay Gábor, dr. Lázár Dávid, dr. Szilveszter Ferenc, dr. Duducz Zoltán, Morvay Endre, Kónya Kálmán, András Albert, Rimleia alispán, dr. Kovács Sándor.

Utolsó indítvány az volt, hogy a községi költségvetés 14 százalékos iskolaadója fordítsák olyan helyeken, ahol felekezeti iskola van

a felekezeti iskola fenntartására,

amire Popescu tanfelügyelő reflektálva, kijelentette, hogy a törvény kizárólagosan az állami iskola javára írja elő a 14 százalékos adó hovaforrását, azonban a panaszt jogosnak és méltányosnak ismeri el.

Dr. Crisan prefektus megköszönte a szép számban megjelenteket s az ország legelső közigazgatási konferenciáját beárta.

Simon Lajos.

Megnyílt a Magyar Párt bukaresti pártirodája

A Magyar Párt parlamenti csoportjának bukaresti titkársága a magyar közérdekű ügyek védelmében eljáró „Jogvédő Iroda” mellett

a nagyközönség szolgálatára és személyi ügyeinek elintézésére tervbe vett „Pártirodát” is megnyitotta Bukarest, Str. Stirbei Voda 9. szám alatt.

E Pártirodára azzal hívjuk fel az ország magyarságának figyelmét, hogy az minden vonatkozásban a Magyar Párt védelme és felügyelete alatt állván bizalommal fordulhatnak hozzá bármely bukaresti minisztériumi vagy más közhatalosi stb. elintéztet igénylő ügyekben. A Pártiroda munkaköre és működésére vonatkozólag részletes felvilágosítással szolgál minden helyi tagozat vezetősége.

Vilmos császár nem kapja vissza délafrikai birtokait

BERLIN. (A Brassói Lapok eredeti távirata.) Az Exchange Telegraph című angol távirati ügynökség azt jelenti, hogy Vilmos császárt, aki pert indított az angol kincstár ellen elvett délafrikai farmljai visszaadása iránt, keresetével az angol bíróságok elutasították. A bíró kijelentette, hogy nem adhat helyet a volt császár igényének.

Megbukott a legnagyobb szilágysági erdőtermelő társaság

Fizetésektelenség az áradás miatt

KOLOZSVÁR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A legnagyobb szilágysági erdőtermelő társaság, amelyet még 1918-ban Suta László nagykárolyi főjegyző alapított hat román földbirtokossal, fizetésektelenné lett. A fizetésektelenség közvellen oka a múlt heti áradás, amely a társaság negyvenezer köbméter fájából ötezeret el sodort, egy millió lejnél több kárt okozva. A kár, amelyet a társaság szenvedett, megriasztotta a hitelezőket, megrohanták a társaságot és csődöt kértek ellene.

Erre még egy nagyobb baj következett. A napokban ugyanis a Comitetul Agrar a társaság erdőterületét ellenérték nélkül kisajátította. A társaság így kétszeresen tönkrement. Az igazgatóságot a hitelezők egész tömege perli. A hitelezők ezenkívül a Szalmári bankot, amely szintén hitelezője volt a társaságnak, szintén perlik. Ez a bank ugyanis amikor megtudta a társaság fizetésektelenségét, annak huszonötezer köbméter fáját a többi hitelező elkerülésével elárvereztette és saját megbízottaival megvétette néhány százezer lejért a sok milliót érő fát. A bankot most jogtalan vagyonelfoglalás címmén perlik.

Kifizetik a tisztviselők felemelt fizetését

Rendezik a nyugdíjak felemelésének ügyét is

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A pénzügyminisztérium elhatározta, hogy a felemelt tisztviselői fizetések kiutalása a mai nappal megkezdődik. A hivatalok az augusztusi fizetéssel együtt utalják ki, míg a júliusi fizetések kiutalása külön kerül kiutalásra. Elsősorban a hadügyi, munkaügyi és igazságügyi minisztérium hatáskörébe tartozó hivatalok tisztviselői kapják meg a felemelt fizetést, de az alárendelt hivatalok is utasítást kaptak a kiutalás megkezdésére.

A ma esti minisztertanácsban Lepadatu miniszter bejelentette a nyugdíjak emeléséről szóló statisztikai kimutatásokat is, amely szerint az eddigi egymilliárd 240 millióny nyugdíj 320 millióval emelkedett. A nyugdíjak emelése ügyében a minisztertanács ma este dönt.

Olasz-spanyol meglepetés a világpolitika számára

Szoros barátsági szerződést kötött a két diktatorikus állam — Mi a jelentősége a madridi szerződésnek?

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A római Stefani ügynökség azt jelenti, hogy meglepetésszerűen megkötötték az olasz és spanyol államok kölcsönös barátsági szerződését, amely a két állam között sokkal többet teremt jóindulattal semlegességnél. A meglepetés csak a nyilvánosság számára szól, mert a szerződés ügyét Alfonso királynak római látogatása óta szakadatlanul tárgyalják a két állam megbízottai, eddig azonban arról még a leghílványabb megemlékezés sem került nyilvánosságra.

A hivatalos jelentés szerint a mostani szerződés sokkal nagyobb jelentőségű, mint az olaszok részéről annak idején megkö-

tött jugoszláv, svájci és csehszlovák szerződések, s a legfontosabb pontja az, hogy kölcsönösen szigorú semlegességet biztosít minden olyan esetre, amelyben akármelyik szerződő felet a maga hibáján kívül erné háborús támadás. A szerződést Mussolini helyett kabinetfőnöke írta alá Madridban s ezért madridi szerződés néven kerül bele a nemzetközi politika irattárába.

A szerződésnek igen nagy a jelentősége a két állam földközi tengeri érdekeire nézve, amelyek az utóbbi időben bizonyos mértékben háttérbe szorultak, s kétségtelenül egészen új következményekkel fog jární a földközi tengeri egyensúly kialakulása szempontjából.

Óriási az érdeklődés a népszövetség szeptemberi ülészaka iránt

Spanyolország tudni akarja, hogy miképpen áll tanácstagságának az ügye?

GENF. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A népszövetség szeptemberi ülészakaát óriási érdeklődés előzi meg, amely főként Németország felvételének ügyére irányul. A beavatottak úgy tudják, hogy amennyiben Németország felvételét szeptemberben nem mondanák ki,

ez a huzavona a népszövetség felrobbanásával járna.

A népszövetség szeptemberi ülészakaát az interparlamentáris unió ülésezése fogja meg-

előzni. Augusztus huszonhatodika és harmincegyedike között csak bizottsági ülések lesznek.

A népszövetségi tanács összetételével foglalkozó tanulmányi bizottság Lord Cecil Robert elnökletével valószínűleg augusztus huszonnegyedikén vagy huszonnyolcadikán lesz szűl. Ezt az értekezletet a spanyol kormány kérte, hogy a még a népszövetség közgyűlése előtt tájékozódhassék, miképpen alakul tanácstagsági helyzete, s van-e lehetőség arra, hogy magatartásán változtasson.

Coolidge válaszolt Clemenceaunak

Amerika befejezettnek tekinti az adósságok ügyét Ujabb tárgyalásokat kezdeni nem lehet

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az a nyílt levél, amelyet Clemenceau intézett az amerikai francia adósságok ügyében Coolidgehez, az Egyesült Államok elnökéhez méltó módon óriási feltűnést keltett. A lapok hasábos cikkeiben foglalkoznak a nyílt levéllel, s természetes az is, hogy a vélemények megoszlanak. Egyesek szerint a nyílt levél semmiesetre sem téveszti el hatását Coolidgenél, s nyílt választ fog provokálni. A másik vélemény szerint, amelyet a Matin is képvisel, az, hogy ezzel a levéllel Clemenceau a helyzetet elmérgesítette.

A levelet mindenki más megírhatta volna, csak éppen a versaillesi szerződés atyamestere nem.

A Matin szerint Clemenceau igazságtalan, mert Anglia Franciaországgal szemben sokkal szigorúbb feltételeket szabott, mint Amerika. Más lapok viszont megállapítják, hogy ez a levél csorbitatlanul hagyta Clemenceau tekintélyét Amerikában.

Mindezeknek a találgatásoknak és kombinációknak véget vetett Coolidge elnök válasza, amely hamarosan megérkezett. Amint egy newyorki szikratáviró jelenti, Coolidge elnök Clemenceaunak kellemetlen és nagy feltűnést keltő levélre tiltakozott.

Igen gyors és bántóan elutasító választ küldött.

Az elnök megíratta titkárával Clemenceaunak, hogy amerikai részről a francia hadi adósságok vitája az egyezménynek szennéti és kongresszusi beiktatásával bezárdott. Amerika most már csak azt várja, hogy Franciaország is ratifikálja az egyezményt. Clemenceau felhívása nem vonhatja maga után az adósságok kérdésének újbóli megvitatását. Egyébként, ha Franciaország ebben az ügyben valamit el akarna érni, akkor a diplomáciai utat kell igénybevennie.

A válasz semmiesetre sem olyan, amint Clemenceau a nyílt levél megírásakor várt.

Coolidge felelete határozott, s ha nem is érinti közvetlenül a francia népet — hiszen Clemenceau nem ennek a nevében írta meg a nyílt levelet, — mégis bántó a visszautasítás. Clemenceau megkímélhette volna ettől honfitársait. A »tigris« leveleknek a hangja majdnem nyíltan kimondta, hogy Franciaország nem akar fizetni, már pedig lehetetlenség háborút nyerni, s éppen attól az államtól tagadni meg a fizetést, amelynek segítségével a győzelem nagyon bizonytalan lett volna.

Coolidge egyébként Plymonthban a francia hadi adósságokról külön is nyilatkozott. Az adósságokra vonatkozólag — mondotta — az adósságügyi bizottság hatásköre átment a kongresszusra, tehát a bizottsági megállapodások ratifikálására a kongresszus illetékes. Coolidge e nyilatkozatában célzott arra, hogy

Mellont nem hatalmazták fel arra, hogy európai látogatásai során a háborús adósságokról tárgyaljon.

Kijelentette még Coolidge azt is, hogy Clemenceau levelére a washingtoni kormány továbbra is fentart Franciaországgal minden érintkezést diplomáciai képviselői útján — nézete szerint azonban az adósságrendezés ügyében a tárgyalások befejezést nyertek.

Hir szerint — ahogyan a kommunista irányú Humanité írja — Clemenceau Bure, az Avenir kiadója beszélte rá, a nyílt levél megírására. Bure az, aki annak idején azon fáradozott, hogy Clemenceaut nagykövetté nevezzék ki Amerikába, Clemenceau ezt azonban elhárította.

Kávéházban, étteremben és mindenütt, ahova magyarok járnak, követelje a „BRASSÓI LAPOK”-at, Románia legelterjedtebb magyar napilapját.

Felekezeti tanítóképzőből nem kell magyar tanító

A nagyszebeni inspektorátus meghazudtolja a kormány álláspontját

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nagyszebeni kerületi tanfelügyelőség (inspektorátus) augusztus 1-én gyűlt össze a kerülethez tartozó iskolavizsgálók (revizorok), hogy a megüresedett tanítói állások betöltéséről határozzanak és a kinevezésekre előterjesztésüket megtegyék.

Az összejövetelre meg voltak hívva mindazok a tanítók és tanítónők, kik mostanig állami iskoláknál voltak alkalmazva ideiglenes revizori megbízással, és azok is, kik kinevezésért folyamodtak véggezve a képezdét.

Az összegyűlték táborában szerényen huzódott meg egy kis csoport, — mely reményekkel elelve utazott Szébenbe, hogy nyolc évi nehéz és költséges tanulás után szintén állást kérjen. Ez a magyarok csoportja volt és azért volt reménnyel eltelve, mert a Magyar Párt választási paktuma alapján egyenlő elbánást remélt a kormánytól, illetve a kormány tisztviselőjétől.

Az aggodalom első tünete akkor ült ki a várakozó tanítók és tanítónők arcára, mikor látták, hogy román kollegák egymásután kapják az általuk megjelölt állásokat — sőt a képezdét nem végzett tanfolyamos kollegák is — vidám arccal tá-

voznak, és őket, még senki meg sem kérdezte, miért vannak ott.

Végre — egymás biztatására — egyik, a bátrabbak közül, a hatalmasságok elé lépett és tisztelettel megkérdezte, — kapnak-e ők is állást?

A revizor ur első kérdése az volt, hol végeztek? S ha a folyamodó kijelentette, hogy a Marianum, a Bethlen-kollegium stb. felekezeti képzőben, az illetőt gunyos mosollyal utastották az inspektorhoz, aki határozottan kijelentette, hogy felekezeti képezdét végzett tanítókat nem alkalmaznak, mert már az állami képezdét végzett tanítókkal is betölthetik az állásokat.

Ebben a rideg környezetben Nistor udvarhelymegyei felügyelő volt az egyedüli, aki teljes jóakarattal tanúsított és jelezte, melyik magyar szekcióna jelentkezzen az illető... és az egyetlen volt, aki érdeklődést mutatott ifjú tanítóink iránt.

Most tehát állás nélkül vannak és maradnak azok, kik eddig ideiglenes kinevezéssel, állami iskolánál voltak állásban és lelkiismeretesen teljesítették kötelességüket. Ezen az állapoton is változtatni kell.

A csikmegyei közbirtokosságok összeroppannak a súlyos terhek alatt

A primpretor faizletei — Brassóban akar székházat az erdészeti igazgatóság s a közbirtokossággal fizetetti ki az épületet

CSIKSZEREDA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Csikmegye népének nyolctized része, lehet mondani erdőművelésből él. Eppen ezért a megyei közbirtokosságokat általánosan sújtja az az önkényes eljárás, a melyet a Csikszereván az ikelő »Dir. ciuncea XII. Generale Silvica« (12-ik Erdészeti Vezérigazgatóság) ujabban az eddigi óriási terheket még tetéznél akarja. Pedig ezek a megüresedett terhek is már már lehetetlenné teszik Csikban az erdőművelést.

Az a törvény, mely szerint erdőeladás esetén az eladó az ár 26 százalékát köteles befizetni biztosítékul az újraerdősítés céljára már magában súlyos terhet. De ehhez még a terhek egész sorozatát rótták ki a közbirtokosságokra. Ezek között olyan szolgáltatások is rendszeresek, mint hogy a közbirtokosságoknak kell tüzelőfával ellátniuk az erdészeti hivatalokat úgy, mint azoknak a személyzetét is. Azok a községek azután, amelyek nem rendelkeznek megüresedett tüzelőfával, a kárért adózási pénztárukba, készpénzzel vásárolt fával tudják csak teljesíteni. Ezenkívül még a közigazgatási tisztviselők egész légiója fordul állandóan a közbirtokosságokhoz fadományozásért, amint a minden bizonnyal bekövetkezendő retorzióra való tekintettel azok nem tartanak cészszerűen megtagadni.

Gheorghe Gábor, alcsiki primpretor például a legnagyobb mértékben kihasználja, e tekintetben hatalmi helyzetét, amennyiben járása területén évente egyszerre több közbirtokosságtól kért és kapott nagymennyiségű fatömegeket, amelyeket

egyenesen a fűrészgyár udvarára szállította be, ahonnan jó pénzen értékesítette.

Es csodálatos: ezideig egyetlen prefektus nem akadott, aki egy lépést is tett volna ezen tulajdonképpeni hivatali hatalommal való visszaélések megállítására érdekében.

Mindezekre az Erdészeti Igazgatóság most, ahelyett, hogy az állam érdekében könnyíteni igyekezne alatt ismeretett cselekedetével egyszerűen türelmetlenné teszi a csiki közbirtokosságokat amúgy is nehéz helyzetét.

Az »Erdészeti Vezérigazgatóság« hivatala, amely több megyére kiterjedő hatás-

körrel rendelkezik, jelenleg a volt »Csikmegyei magánjavak« épületében van elhelyezve. Ez az épület, avagy talán Csikszere, mint székhely, úgy látszik a hivatal vezetőinek nem eléggé telt meg, mert át szeretnék helyezni Brassóba. S miután az államnak az áthelyezés bizonyára nem olyan sürgős és nem olyan fontos, nem ad pontot az illetékesek rendelkezésére, a kik erre radikálisan úgy akarják megoldani a kérdést, hogy átiratot intéztek a megye összes közbirtokosságaikhoz, amelyben számszerűen megjelölték az összegét, amit

a Brassóban felépítendő székház költségeihez hozzájárulást kérnek

Ez az előírt összeg némely közbirtokosságnál

a félmillió lejt

is meghaladja.

A közbirtokosságok természetesen az elképzelhető legkisebb mértékben vannak. Mert hiszen majdnem naponként van égetően sürgős ügyük az Erdészeti Igazgatóságnál, melynek elintézését nemcsak megnehezítik, de több esetben lehetetlenné is teszi akkor, ha az igazgatóságnak ilyen és hasonló fajta kérését nem teljesítik.

A közbirtokosságok most közös gyűlésen vitatják aggodó töprengéssel, hogy vajon mely esetben járnak el helyesen, ha tudniillik megadják a kért összegeket, a vagy annak megtagadásával esetleg még sok szorosan nagyobb hátrányt idéznek-e elő.

Itt, ez esetben a földművelésügyi miniszter sürgős közbelépésére van szükség. Meg kell akadályoznia ennek az akciónak a folytatását, mert

állami épületet emelni, állami feladat,

amelynek terhet nem lehet és nem szabad a közbirtokosságoktól kérészako'ni különösen ilyen elítélendő módon, mint azt az Erdészeti Igazgatóság teszi, melynek intézkedése százazrek függő helyzetbe helyezi teljes kihasználásán alapszik.

Ha időközben a miniszter a csiki közbirtokossággal szemben elkövetett sértémet nem orvosolja, úgy a Magyar Párt képviselői azt mindjárt az őszi ülészak elején a parlament elé viszik.

Agyonlőttek egy lelkészt a szószéken

NEWYORK. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Morgantown városában (Kentucky állam) Moos lelkészt, az istentisztelet alatt, mikor a szószéken állt, agyonlőtték. Két fegyveres ember lovon érkezett a városka temploma elé és az ablakon keresztül mintegy tizenkétszer lőttek a papra, aki szörnyet halt. Egy aszszony, aki az első padban ült, halálos sebet kapott a gyülekezet néhány tagja könnyebb sebet kapott. Tették elkövetése után a gyilkosok galoppban menekültek a hegyek felé. Vérebekkel üldözik őket.

A merénylet, általános vélemény szerint, alkoholesempészek, akik bosszút akartak állani azért, mert Moos lelkész a szószékről állandóan absztinenciára intette Morgantown lakosait. Egy más verziós szerint az agyonlőtt lelkész a tilalmi hatóságok kémje volt, kit arra a célra küldtek a városba, hogy a Kentucky-állambeli Whisky-csempészeket figyelje és tevékenységüket kikémlelje.

Misztifikáció történt a Szabolcska Mihály nevével

A költő-pap nem nyilatkozott a vécsi találkozásról

Néhány nappal ezelőtt alkalmi tudósító tollából, aki azonban régebben lapunknak rendes tudósítója volt, cikket közöltünk arról, hogy Szabolcska Mihály, a temesvári költő-pap egy beszélgetés során éles kritikát mondott a marosvécsi találkozásról és Kemény báróról, valamint az egész marosvécsi irodalmi megmozdulás irányáról. Ezzel kapcsolatban közölnünk kell, hogy ma távirat érkezett szerkesztőségünkhez, amelyben Szabolcska Mihály annak megállapítására kér bennünket, hogy a szóbanforgó nyilatkozatot nem tette meg és senkit sem hatalmazott fel semmiféle közlésre.

A cáfolatnak készséggel adunk helyet és őszinte sajnálkozásunkat nyilvánítjuk afelött, hogy ilyen misztifikáció történt lapunkban Szabolcska Mihály nevével, akit a romániai magyarság költői között mindig legelső helyre helyeztünk, s akivel szemben annyiszor adtuk tanujelét őszinte tiszteletünknek.

Brazília teljesen szakított a népszövetséggel

GENF. (A Brassói Lapok eredeti távirata.) Genfből jön a távirati jelentés, hogy Brazília közölte a Népszövetség tiltakozásával, hogy a Népszövetségnek a lestereléssel kapcsolatos tárgyalásain többé nem vesz részt. Ez a bejelentés azt jelenti, hogy Brazília teljesen szakított a Népszövetséggel.

Figyelem!

Megérkezett az olcsósági hullám a WERBER SALAMON

céghez Brassó, Kapu-utca 39. sz. alatt (Szentjános-utca sarok). Tekintse meg tulhalmozott raktáramot, vételkötelezettség nélkül, az alábbi árak:

Prima 90 cm. széles sárga gyolcs	49 L.
Rivat crenek szép mintával minden színben	49 „
Munkás ingeknek való szítes oxfordok minden színben	39 „
Mosó felén divat-minták	36 „
Kék- és krémszínű atlasz-csiku grenadinok, függönyöknek	49 „
Ugyanaz jobb minőségben	59 „
120 cm. széles grenadin	76 „
Fehér alapú divatmintájú angol zefirek	47 „
Fehér sifon	28 „
Ugyanaz szélesebb minőségben	36 „
Ugyanaz mosóiban	42 „
Egész linom sifon, ágyneműeknek	49 „
Munkás- és ünneplő ingek nagy választékban 110 lejtől kezdve Alsonadrágok, női ingek, nadrágok, kombinék, reformnadrágok, fejkendők, cérnák, szövőfonalak, paplanok, D. M. C. cikkek, kész férfi- és női ruhák Ugyanitt rendelésre is felveszek. Posztók, férfi- és női szövetek nagy választékban.	
Postal megrendelésnél előleg beküldése mellett szállítok. Mintákkal nem szolgálunk. Gyors és pontos kiszolgálás.	

Moszkva cáfol

A szovjetkormány emeli a hadsereg és a flotta költségeit — Egyelőre nem rövidítik meg a szolgálati időt

PÉTERVÁR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A külföldi sajtóban terjedt forradalmi híreket a szovjet erélyesen cáfolja. Ugyanekkor azonban hír jön arról is, hogy a szovjetkormány törvényjavaslatot terjesztett be a végrehajtó bizottsághoz a hadsereg és a flotta kiadásainak harminc százalékkal való emeléséről. A javaslat indoklásában a kormány utal a politikai helyzetre, amely szükségessé teszi a hadügyi kiadások emelését. A végrehajtó bizottság a javas-

latot elfogadta s elhatározta azt is, hogy a katonai szolgálati idő megrövidítésétől egyelőre eltekint.

Ujabb pétervári táviratok a kormány cáfolatai ellenére jelentik, hogy az oroszországi villongások mind nagyobb méreteket öltenek. A letartóztatások folytatódnak, a lázadó csapatok és a kormányhű hadsereg között helyenként formális ütközetekre került a sor.

Javaslatok az iskolaügy rendezéséhez

Kolozsvár székhellyel szerveztessék a kisebbségi minisztérium

Politikai szépséghiba volt hogy a Magyar Párt központja a jelölési névlajstromból kifejejtette az iskolaügy parlamenti érdekképviselését, holott első akciójának tengelyéül éppen az iskolakérdést jelölte meg programjában és nem jelölt egy tanügyi szakembert is, aki át és beleélté magát a mai oktatási rendszer minden elemébe, aki alaposan ismeri a törvények és rendeletek furcsaságait, a végrehajtó közegek egyoldalú intézkedéseit, az adminisztráció nehézkes késedelmező és lényegét kifordító eljárásait, hogy az illető kellő tudással és hozzáértéssel a csoport és belőle alakult szakosztályának rendezésére álljon. Különben is az egyházi főhatóságok tanügyi referensei tulhalmozott irodai teendőik miatt nem futhatnak mindegyre Bukarestbe tárgyalás, fölvilágosítások végett.

Miután pedig az őszi kampány kezdetén terítékre kell hogy kerüljön az iskolatörvények egész komplexumának felülvizsgálata: kívánatosnak látszik jogos és közmegegyeztetést eredményező óhajaink pontokba foglalása. Es pedig:

1) Sürgősen visszavonandó az a legújabb kiadott miniszteri rendelet, amely szerint a beiratások (szeptember 1—8) előbb legyenek mint a javító-pót és magánvizsgák.

Ez a beiratási rendelet kisebbségi szempontjából logikátlan, előbb a bármely címen vizsgázandó tanuló a beiratás által már eleve le van kötve az állami iskolának, ha akar na sem tudna onnan mozdulni a vizsgálat sikerének biztos kockázatása nélkül. A vizsgálat lejárta után pedig máshová már nem irakozhatók, mert a beiratási terminus szeptember 8-án lejárt. Továbbá a beiratási vizsgáztatási napok közt nincs időbeni szoros egymásutániság, szülői költségtöbblet, mert az évvizit csak szeptember 26-án van.

2. Az államsegély sürgősen megadandó, mely elől már egyelőre kormány sem térhet ki, a békés barátságos megegyezést követelik a kisebbségek által befizetett adók, a közös kulturát szolgáló tanulmányalapjaink ingatlanának külföldi előtti is szemet szur, ki-sajátítása, no meg a békészerződés világos rántásai szintén. Az állam csak örvendhet, ha nem kell új iskolákat emelni, azokat teljes kiadásaiiban fizetni s így állandó tehertételi megkönnyebbülésre vannak.

3. Bár kultuszkérdés, de hivatalos kapcsolatban lévén a kisebbségi iskolafenntartás egyházi elnökségével, haladéktalanul tisztázandó a kisebbségi egyházfőknek közjogi állása. Módosítandó az alkotmány erre vonatkozó szakasza, mely nem ismeri el valamennyi egyházfő szenátori jogát, illetőleg minden kisebbségi egyháznál csak egyet. Ez a kevésbé művelt és udvariatlan selejtezés mélyen bántó és sértő a hívek nagy tömegére, nemcsak fokozódó de leticsinyelő is az érdemben öszülő egyházfőkre, kik bár itt kisebbségek, de mindannyian világegyházak püspökei.

4. Az ötödik osztályos felvételi vizsgát mint a kisebbségi kulturahaladás elsőfoku kerékkötője végleg tollandó.

5. Rendtartás készitendő közös megtagadás alapján, a kisebbségi delegátusok bevonásával, melyben világosan és végérvényesen szabályozandó az állam és autonómikus egyházak iskolaügyi hatásköre, az évnyitás és zárás, az évvégi és eleji vizsgálatoknak állandólag fixirozott ideje.

Továbbá kifejezetten előirandók az állami ünnepek, melyek közé felveendő a fe-

séges uralkodópár név- és születési napja is, iskolaszünettel.

Továbbá ezeken az ünnepeken való hivatalos istentiszteleteket ne a világi, hanem az egyházi hatóságok rendeljék el, illetve hívják meg a hatóságokat. Világi hatóságok egyházi ténykedésekben nem diszponálhatnak.

Államegyházi ünnepek kisebbségi iskolákra nem kötelezők, de hatáskörileg biztosítandó a saját ünnepeik megülésére vonatkozó intézkedési jog.

Kíváncsok hogy a Rendtartást kísérő rendelkezési rész ne rontson annak valamelyes, már helyesen megfogalmazott és megszövegezett szabályán. Csak egy példát. Az új közgazgatási törvény tisztán kimondja, hogy városokban a legidősebb tanár a megyei bizottságnak hivatalból tagja, de a rendelkező részben megszorítja ezt a jogot, megoldván a professzor szót a de stat-ral. És ahol nincsen, liceul de stat? De van pld. két felekezeti középiskola? Ott már nincs a női képviselő, holott természetesen tanári velejáró kell hogy legyen a tanügyi referensi állás a jelzett bizottságban.

6. A bakkalaureátusi vizsgálat mai formájában végleg elvetendő.

7. Akármint is módosuljon az V-ös felvételi és érettségi törvény, a kisebbségek elsőrendű óhaja, hogy a kiküldött elnökök beszéljék az illető kisebbségi iskolák hivatalosan használt tannyelvét.

8. Az évvégi vizsgálatok megfigyelésére kiküldött biztósok hatásköre szigorúan körvonalazandó, mert e nélkül sok visszaélésre, sok jogos panaszra adott és adhat alkalmat. Nevezetesen az inspektorátokhoz kellő időben beleszertett vizsgarend rendelkezésére állván, késése esetén a már lejárt tott vizsgálatok megismétlését ne követelhesse (megtörtént), a tanulóit fejenként prezenciáját ne szelhesse (megtörtént). Különben is feladata csak a megfigyelés kérdező és minősítő befolyás nélkül.

9. Az állam új tankönyvekre kiveált bélyegilletéket szed minden iskolában, még pedig — állami intézmények javára. Ez nagyon is harpagonmodor, fináncstempó. Am szedje, ha kedve tartja, de a felekezeti középiskolákét hagyja meg a fenntartó hatóságok javára.

10. Vasuti kedvezmény adandó ismét az összes tanügyi alkalmazottak részére. Az a felekezeti tanár szorgalmi időben csakis sürgős családi ügyekben vasutazik, nyári szünet alatt pedig egy menet-jöveti féljegy aligha zavarán a vasuti mérleg számvetéseit.

11. Az inspektorátok csak egyházi főhatóságok útján érintkezhetnek az egyes igazgatóságokkal, kivéve az egyes nagyon sürgős eseteket. A hivatalos látogatások (hosbitálás) történjenek bizalomkeltő formában s nem rendőri, sziguranca vagy rovincsoló föllépéssel, modorban és cizattal.

A tanév minden időpontja rendelkezésre áll, látogassa bármikor, de legyen az komoly és alapos, végezze napokon át tapasztalatait tegye szabályszerű tanácskozás tárgyává, hol a felhozott kifogások ellen védekezni is lehet, adjon szakszerű módszeres utasítást, szóval egész eljárásából kiátszas-sék a tanügyi szakember felügyelői rátermettsége.

Aztán ez az egy legyen elég is, sem ő sem mások ne zavarják többé a tanítás nyugodt menétét, ne izgassák a tanár p. re nyugtalanítsák a fiatalságot. A tankerületi fe-

Gyomorrontásnál

a legfontosabb, hogy a gyomort legelőször jól kitisztítsuk. Erre a legalkalmasabb és legbiztosabb szer a csodás hatása

KOPROL

hasbajtó csokoládé. — Csakis akkor valódi, ha minden egyes pastillába „KOPROL” név van benyomva. — Ne fogadjon el mást!

2176

ügyelőség teljesen be is tudja tölteni hivatalos tisztét a melléje beosztott erőkkel. Arra is ügyelni kell, hogy a vizsgálatokra való kiküldés kellő időben s csak egy személyben történjék. Tudunk esetet, amikor egy városba, egy felvételi vizsgálatra éppen négyet defegáltak. De arra is van példa, hogy egy osztályba egyszerre éppen két diákgató került össze, különböző rangosztály szerint. Valóságos diákinkvizíció.

12. Új középiskolák felállításában ne politikai szempontok, hanem kulturaérdekek vezessék az államot. A székhelyföld mint magyar kisebbségi szám, egyelőre városának sincs szüksége ugyanazonirányu állami középiskolára, van vagy vannak mindenütt többszázados, felekezeileg begyökerezett felekezetiek, melyek állami közös kulturált szolgáltnak, románokat nem is irhatnak be, tehát nem kell félni erőszakos emagyarosításuktól, aminthogy ez nem történt meg, magyar érában sem az erdélyi románokkal.

13. A bürokratikus copf megszüntetése. Egyszerűsítés mindenben. Összesített osztálynaplók is éppen úgy, megfelelnek célnak, mint a külön megkivánt Condikák. Anyakönyvek duplámkészítése óriási terhet ró az osztályfőre, bőven elég egy példányban bevezetve s az intézet ig. irodájában eltarozva. Eltörölendők a törtszámokkal fontoskodó minősítések is. A tanár sok idejét veszi el. Tisztán álló tulterhelés, harmadok és tanév végén rubrikamollyá vedlik.

14. Föl kell állítani és alaposan megszervezni a kisebbségi minisztériumot, még pedig decentralizáltan kolozsvári székhellyel, hiszen Erdély a kisebbségek főhazája, így könnyebb a megközelítés, a hozzáférhetőség. Olyan erdélyi román ember álljon az élén, aki beszél a kisebbségek nyelvén, ismeri alaposan a felekezeti kulturviszonyokat, s talán tapasztalatból is tudja értékelni azok létszükségességét. E miniszteri kalap alá utalándó lenne tehát minden erdélyi kisebbségi iskola. Szervezni kell két államtitkárságot; az egyik legyen protestáns (református vagy szász), a másik katolikus (görög vagy római). De hasonló feltételekkel állítandók be az ügyosztályok is, kisebbségi tankerületeket szervezve, élén egy inspektorséffal (adminisztrál) beosztva melléje egy középiskolai (látogat) és egy elemi iskolai (látogat) inspektort.

yd.

Gondolatok

20. Mi a legnagyobb különbség az ótestamentum között és az új között? Az, hogy az ótestamentum felébreszti ugyan az emberben a törvény tiszteletét, de azt egyuttal a törvény félelmévé is teszi azzal, hogy azt tanítja: a törvény felülről jön. Jézus tanította meg az embert arra, hogy nem így van: a törvénynek bent, bennünk van a forrása.

Ezt jelenti az, hogy „én és az Atya egy vagyunk”.

21. A görög kulturát dicsérik azért, mert megteremtette a tökéletes harmonia formáit. Pedig a görög kultura a test kultuszán alapult. — Milyen tökéletességnek kell hát születnie a keresztyénségből, amely harmoniába állítja a testet a lélekkel és az embert Istennel és önmagával?

22. Felekezet nélküli keresztyén vagyok. Felekezet nélküli mormonok többen vannak.

MÓRICZ MIKLÓS.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban.
Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a lap fején olvashatók.
Hirdetéseket vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda vagy bizományosunk útján is feladhatók.
A *gal megjelölt közlemények díjazás alá esnek.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla.
A Brassói Lapok nyomdavidálatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 36 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 50 centimes, egybeült 6 lej értékű valuta.

Isüörtök, augusztus 12.

Kath.: Klára sz. — Prof.: Klára
Görög: Anicét. — Izr.: Elul 2. —
A nap: 5.17—19.21. — A hold:
első negyed 16-án 23.42 órakor.
Időjárás: Változóan felhős idő lényegtelen hőváltozással, helyenként, főleg délen esővel.

— **Tizenöt napra betiltották az arad megyei Magyar Párt hivatalos lapját.** Aradról jelentik: A temesvári hadtestparancsnokság Arad megye magyar pártjának hivatalos lapját a Magyar Újság című heti lapot tizenöt napra betiltotta. A betiltó végzés, amelynek indokolása nincs, annál is meglepőbb, mert az előzetes cenzura megakadályozhatta volna a hibáztatott közlemény megjelenését.

— **Aradon megalakult a vármegyei tanács.** Aradról jelentik: Ma délelőtti tartották meg a vármegyei alakuló közgyűlést. Bonen prefektus elnökölte alatt, aki megnyitó beszédében kiemelte azt a fontos állapotot, hogy a vármegye ismét visszakapta autonómiáját. Ezután megtörtént a képviselőt. t. t. vezetőségének megválasztása. Ennek elnöke Goldis László kultuszminiszter lett. A tanács tagjainak fizetését havi 6000 lejben állapították meg, ezenkívül ülésenként a tanácsstagok ezer lej tiszteletdíjat kapnak. Müller Mendel sváb képviselő a választások ellen azt a kifogást emelte, hogy a kisebbségek képviselőit nem választották be a képviselőtestületbe.

— **Eszterházy Ferenc gróf gondnokságot kért maga ellen.** Budapestről jelentik: A leggazdagabb magyar mágánások egyike, a tatatóvárosi majorátus ura, aki azonkívül is tetemes szabad vagyonnal rendelkezik, rövid idővel ezelőtt a budapesti törvényszékhez fordult és bejelentette, hogy különböző üzletekre csábították, melyek óriási veszteségeket okoztak neki. Életmódja egyébként is tulok pénzébe kerül és ezek alapján arra kéri a törvényszéket, hogy helyezze őt gondnokság alá. A törvényszék megfelelt a kérésnek és a pazarló gondnokává feleségét Zichy Mária grófnőt nevezte ki.

— **Felakarták akasztani magukat a Roboz-fivérek.** Budapestről jelentik: A Roboz-fivérek tegnap öngyilkosságot kíséreltek meg a fogházban. Az eset előzménye az, hogy a tábla ítélete ellen a kuriához fellebbeztek, de a beadványban olyan hangot használtak, hogy a fogház vezető ügyésze a bírósággal szemben tanúsított tiszteletlen magatartás miatt elrendelte a Roboz-fivéreknek a gyűjtőfogházba való elszállítását. Mikor a két fivér megtudta a fegyelmi büntetésből, hogy a gyűjtőfogházba kerülnek, elhatározták az öngyilkosságot. Cellájukban betegséget szimuláltak, aztán zsebkendőjüket szétszaggatták, s a szeletekből kötelet készítettek, amelyet a cella rácsára erősítettek. Az örök éppén az utolsó pillanatban vették észre a két Roboz-testvér öngyilkossági szándékát s ebben őket megakadályozták. Védőjük ma kérelmet terjesztett elő a bírósághoz, hogy a Roboz-fivérek tudóbajára való tekintettel, tekintsen el a fegyelmi büntetés végrehajtásától.

A szinigazgatók csak ideiglenes szerződéseket köthetnek a városokkal

Parlagi Lajos nagyváradi szerződését meg fogják semmisíteni

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Rapid tudósító iroda munkatársa ma délelőtti felkereste a kultuszminiszteriumban Jean Dumitrescut, a színházi koncessziók ügyének intézőjét, s kérdést intézett hozzá: zokra a szerződésekre vonatkozólag, amelyeket a szinigazgatók a városokkal kötöttek.

Dumitrescu mindenekelőtt kijelentette, hogy eddig még egyetlen egy kérvény sem érkezett be a szinigazgatók részéről a végleges koncesszió elnyerése céljából. Hangsúlyozta Dumitrescu, hogy az eddig kiadott koncessziók csak ideiglenesek, s mindaddig végleges koncesszióról szó sincs, amíg a szinigazgatók, akik ideiglenes koncessziókat kaptak, nem teljesítik a kikötött feltételeket. Egyébként is a kultuszminiszterium már körrendeletet küldött ki a primárokhöz, amelyben

figyelmezteti őket, hogy a szinigazgatókkal ne kössenek végleges szerződést.

— A kijelölt szinigazgatók azonban — folytatta Dumitrescu — még sem a köteles száz ezer lej biztosítékot nem fizették ki, de még a többi feltételeket sem teljesítették.

— Ami a Janovics Jenő kolozsvári szinigazgatónak brassói szerződését illeti, azt Janovics véglegesen csak a kultuszminiszterium jóváhagyása után kötheti meg.

— Parlagi Lajos nagyváradi igazgató jelölésénél az ottani városi tanács nagy hibát követett el. A kultuszminiszterium sem járult hozzá Parlagi koncessziójához, azt a megállapodást, amelyet a városi tanács kötött, Goldis miniszter szabadságáról való visszatérése után okvetlenül meg fogja semmisíteni.

— **Razzia a goromba bérkocsisok ellen.** Aradról jelentik: Ardelean György bérkocsis holmi tarifakülönbözetért véresre verte utasát Bogsan bádogost. A rendőrség mátol kezdve uccai razziákat tart, hogy a gorombáskodó bérkocsisoktól bevonja a hajtási engedélyt.

— **Zsaroló kéményseprő.** Aradról jelenti tudósítónk: Kálmán nagykereskedő autója elütötte kerékpárjával az eléje vágó Bogdán kéményseprőt, akinek lába megsérült. A kéményseprő kijelentette, hogy titokban tartja sérülését, ha 50 ezer lej fájdalomdíjat kap. A kereskedő följelentésére zsarolás címen bünygi eljárás indult meg a kéményseprő ellen.

Egy orvos jegyzőkönyvéből

Egy híres magyar tudós és orvostanár B. M. dr. kis könyvecskét adott ki csekély példányban jóbarátai és ismerősei részére, melyben hosszú praxisának tapasztalatait s megfigyeléseit szegte le igen találó aforizmákban. Mutatoul itt közülünk néhányat:

- A gyógyulás biztos jele a beteg hálátlansága.
- Nem szabad, hogy a jó belgyógyász egyetlen kvalifikációja az legyen, hogy nem tud operálni.
- Nem lehet étvágygerjesztő orvosságokat felírni olyan betegnek, kinek nincs mit ennie.
- Az orvos és beteg közötti jó viszonyt legtöbbször a díjazás zavarja. — Ezen a legtöbb beteg úgy segít, hogy egyáltalában nem fizet.
- Az állatorvosi praxisnak az az előnye, hogy nem közvetlenül a betegek állapítják meg az orvos tudását.
- A beteg sohasem gyógyíthatatlan, csak a betegség.
- Betegségek, melyek gyógyulnak, gyógyíthatók.
- Az orvostudományt nem lehet megtanulni, de elfelejteni igen.
- Biztos gyógyulást elsősorban gyógyíthatatlan betegeknek kell ígérnünk.
- Ki nem derített okból fennálló hőemelkedésnél arra is kell gondolnunk, hátha a hőmérő rossz.
- Háborus emlék. Egy katonaoorvos véleménye: „Menetelésre alkalmatlan: csak közelharcra!”
- Szomorú, hogy a gyógyíthatatlan betegségek a legkönnyebben felismerhetők.
- Ügyelnünk kell arra, hogy egy idegbaj gyógyításának költségei ne növeljék a beteg idegességét.

A világsajtó humora

Szórakozottságról van szó és valaki így szólt: — En ismerek egy professzort, aki olyan szórakozott, hogy az óra helyett mindig a feleségét húzza fel és csak akkor veszi észre, mikor az ütni kezd.

— **A városi tanács közbírái teszt** hogy mivel a megválasztott iparhatósági megbízottak működési ideje 1926 szeptember 30-án lejár, s így 1926—27 évre 20 iparhatósági megbízott és 6 póttag választása válik szükségessé, hasonlóképpen a felvidéki járásban is, a kereskedők, iparosok és gyárosok figyelmét felhívja az augusztus 23-án, délelőtti 9 órától 12 óráig tartó városi és járási választásra, amelyet a városi tanács iparügyosztályánál fognak megejteni. Tévőleges választó minden önálló kereskedő, iparos és gyáros, aki román állampolgár. A választások titkos szavazás útján történnek, azonban legalább is tíz választó kívánata közfelkiáltás útján is eszközölhetők.

— **Cipészeti tanfolyam.** Feketehalom: jelenik: Elekes Gergely, ami cipészeti szaktanár június huszonkettediktől július 18-ig beáratlag Feketehalomban (Brassó vármegye) cipészeti szaktanfolyamot tartott. E tanfolyamon huszonnégyen, kik nagyrészt mesterek voltak mint hallgatók vettek részt. A tanfolyam befejeztével szakképzettség előtt folyt le a vizsga, mely kitűnően sikerült. Az oktatás tárgyai a következők voltak: Ipari számlán ipari kalkuláció, négyzetméret mértékvétel, mintarajzolás, és kivágás, brandzomintavágás és kaptaoldalméret, kaptafaigazítások, lábrajzolás, kivonás, tisztasizmalak szabása, ortopediák mintarajzolása és gipszlenyomatok készítése. A tanfolyam célszerűségét és értékét mi sem bizonyítja jobban, minthogy a község többi iparosai is érdeklődnek hasonló szakmabeli tanfolyamok letéstitése iránt és a helybeli szabók már meg is egyeztek egy szaktanárral a szabótanfolyam megtartása érdekében.

— **A kuria ts helybenhagyta a gyilkos gazdálkodó ellen hozott ítéletet.** Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti: A Brassói Lapok annak idején részletesen megírta Kolcza Sándor gidófalvi gazdálkodó gyilkosságát, amiért a törvényszék bírónak mondotta ki. Kolcza a marosvásárhelyi táblánál felebbezéssel élt, ahol a törvényszék által egy évre elítélt gazdálkodó büntetését helybenhagyták. Kolcza az igazságszolgáltatás végső fórumához, a kuriához folyamodott felmentésért. A kuria azonban szintén jóváhagyta az ítéletet, ami által Kolcza Sándor, aki Dán Antal gidófalvi lakost galád módon megölte, most kénytelen harminc napon belül leülni büntetését. Jellemző Kolcza Sándorra az a tény, hogy a hírhedt Róka-uralom alatt Gidófalván és a szomszédos székely községekben ő képviselte a liberális terrort, így a nép örömmel és megnyugvással fogadta a kuria döntését.

1 kg. hochglanz massa 40 lej
1 kg. barna massa 60 lej

Megrendelésre utánvétellel küldi
iparvállalat Oradea, Cogălniceanu-utca 2.
ASTOR Mintákat dímentesen küldünk 7310

A Brassói Lapok hirdetéseit naponként százezer ember olvassa

— Az Astra sepsiszentgyörgyi ünnepsége. Sepsiszentgyörgyi tudósítók jelentik: Vasárnap délután programmi szerint kezdetét vette az Astra köznevelődési egyesületének ünnepélye. Az egyes műsorszámok és pedig az atlétikai versenyek, futball-mérkőzés, tiszteli ének, kar, vívószámok és tombola mind kellemes kiegészítői voltak a fényes keretek között lezajlott ünnepélynek. Szép erkölcsi és jelentős anyagi sikerrel végződött a románság kulturintézményének sepsiszentgyörgyi ünnepélye, mely után a városháza dísztermében táncmulatság volt.

— Nevetsége: kis összegeket (1000) meg a temesvári hadikár bizottság. Temesvárról jelentik: A hadikár megállapító bizottság működését befejezte. A nyolcezer kérvény kétharmad részét elutasította a bizottság, mely neveltséges csekély összegeket írt meg. A szerbek által okozott kárt, a mely majdnem egy félmilliót tesz ki, egyáltalán nem ítélték meg.

— Megtartották a városi tanács tisztújító közgyűlését Szatmáron. Szatmárról jelentik: A városi tanács ma tartotta első ülését, a melyen polgármesterré választották Ferenczi Ágostont s az állandó választmányt rendezte tagjait, akik névszerint a következők: Pop Oktavian, a Casa Astra igazgatója, Doros Sándor ügyvéd, Popa a Banca Romana igazgatója, dr. Curkus Traján ügyvéd, Bakó Ignác a Magyar Párt elnöke. Pótagok: Bölöny dr. Südy Tibor ügyvéd és dr. Fischer József ügyvéd.

(*) Eljegyzés. Simos Lili és Siegel Ernő Brassó. jegyesek.

— Bombamerénylet a dorogi jety őrtén. Budapesiről jelentik: Morva Izidor. Dorogi község jegyzője ellen éjjel bombamerénylet követkelt. Egyik szobájában robbant fel a bomba, amely a butorokat mind összezsúrt. Szerencsére, hogy a felrobbanás nem a hálószobában történt s így emberéletben nem esett kár. A deléktivek leutaztak Dorogra, hogy az ügyet kiderítsék.

— Allatkialkítás Zsidván. Dicsőszentmártonból jelentik: A tegnapi napon szépen sikerült allatkialkítás volt Zsidván, melyen Kisküküllő vármegye egész gazdaközönsége résztvett. Allatikkal többen díjat nyertek, így Andrei Zeppelt 300 lejt, Stefan Barth 200 lejt, Martin Zeppelt 100 lejt, a kiállított báznai disznókért. Nicolau Barbu 200 lejt, Vasile Imbladin 100 lejt, Martin Hanen 100 lejt a szépen tartott szarvasmarhákért. R. Krausz 500 lejt, Friedrich Endörfer 300 lejt, Martin Konner 500 lejt a kiállított lovakért.

— Nagyszabású vámszállás a budapesti hetes postahivatalban. Budapesiről jelentik: A rendőrség újabb nagyszabású vámszállásnak jött a nyomára a hetes postahivatalban. A vámtisztok a csalást azzal követték el, hogy a kereskedők előjegyzési rakományhozott árukat úgy tetteék föl, mintha azok a vámhatárhoz visszafutottak volna. A csalás lényege az, hogy az előjegyzési rakományban vámszállított áru bevezetésétől kezdve félévig vámbíró kedvezményt élvez, s csak a félév végén kell a letelepedés elszámolnia. Alkalmi jelennek meg a vámszállítók közegei a letelepedésért. Ha az áru még ott van, meg kell fizetni érte a vámt, ha a kereskedő igazolja, hogy az árut időközben kifizette a vámt, nem kell a vámt. Ez indította a kereskedőket arra, hogy a vámtisztoktól összezsúrtva úgy tetteék föl az árukat, mintha azokat a vámhatárhoz szállították volna. Egyelőre nem állapítható meg, hogy mikorra a kincstár kára. A nyomozás a legnagyobb szigorúsággal titokban folyik.

(*) Értesítés a n. t. ügyfeleiről, hogy Szombathelyi Károly ur intézetünk szolgálatából barátságosan kíván és így intézetünk részére semmiféle felelősség megfizetése nincs. Az »Anker« általános román biztosító társaság. Bucuresti. Cafea Victoriei 1.

— Orvosi köréből. Dr. Ritter bőr- és nemibetegségek szakorvosa vasárnap kivételével naponként rendel Hirsch-ucca 25. l. szám alatti rendelőjében, nőknek 1—2 óráig, férfiaknak délelőtt 12—1 óráig és este 7—8 óráig. Quartz és villanykezelés fél 11—12 óráig. Dr. Oeken-féle villanybő-kezelés.

I. Gruberg
Ügyvéd
București, Str. Enăchiță Văcărescu 6.
Levelezés román, német, magyar nyelven.

KÖZGAZDASÁG

Nagyváradon mozgalmat indítanak a gazdasági bajok orvoslására

Jószándék, amely nem a kellő helyen nyilvánul meg — Felelőtlen program a kereskedők nagygyűlésére

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától) Nagyváradról azt az értesítést kaptuk, hogy az ottani gazdasági élet résztvevői a régi és egész Erdélyben tisztelt nagyvárad Kereskedelmi Csarnok vezetésével mozgalmat indítanak az országos gazdasági bajok orvoslására.

A hirdásnak az elejét mi is a legnagyobb érdeklődéssel olvastuk.

»Ennek a mozgalomnak országos háttere van — írja a beküldött tudósítás, de úgy látszik, Nagyváradon az különösen nagyszabásúnak ígérkezik. A Kereskedelmi Csarnok rendkívüli közgyűlést fog összehívni, amelyre valamennyi kereskedő és iparos testületet és a kamarákat is meghívja. Ez a tünemény nagygyűlés memorandumot szerkeszt, amelyben a kormányt kéri fel a bajok orvoslására egyidejűleg pedig az erdélyi városok kereskedő és iparos testületeihez megkereséssel fordul, amelyben azokat a mozgalmhoz való csatlakozásra hívja fel.

Mindez nemcsak szépen hangzik, hanem valóban okos is. Legalább bizonyos mértékben. Szerintünk ugyanis egy ilyen nagygyűlésnek nem szabad abban kimerülnie, hogy a kormányt felhívja a bajok orvoslására, hisz a kormány ugy is tudja, hogy baj van s ha nem tud rajta segíteni, sőt ha esetleg még ront is a helyzeten, akkor a maga politikáját nem azért változtatja meg, mintha még eddig senkisé is figyelmeztette volna rá, hogy ez így nincs rendjén. A gazdasági élet bajai a gazdasági életből erednek és a gazdasági életben kell azokat megszüntetni. Egy ilyen nagygyűlésnek tehát a feladatát ott kell kezdenie, ahol önmagára talál rá. A gazdasági élet résztvevőitől a felelősség elvárása az, ha egy ilyen nagyszabású értekezleten a kormányra tolnak majd minden tennivalót.

A tudósítás folytatása aztán egészen elrejtő. Mert ezeket tudjuk meg belőle:

»A memorandum főbb pontjai a következők lesznek: A kereskedők a 8 százalékos törvényes kamattal kimondását kéri és azt, hogy annak átlépése büntető következményekkel járjon. Kéri továbbá azt a jogot, hogy két évre visszamenőleg az uszorakamatok visszaperelethetők legyenek és ennek az összegnek a fele az államot, a másik fele a kiuzsorázottak(1) illesse meg. Egyidejűleg kéri, hogy a kormány haladéktalanul térjen át az inflációs politikára(?) és a gazdasági lebontást, amely iparost, munkást és kereskedőt egyaránt nyomorba kerget, akadályozza meg.(1)

Ennek a programnak egyetlenegy olyan pontja sincs, amelynek olvasán őszinte megdöbbenést ne kellene éreznünk.

Vannak tehát Váradon olyan emberek, — egy pillanattal sem akarjuk elhárítani, hogy épen a Kereskedelmi Csarnok, amely eddigi működésével sokkal jobb hírt érdemelt ki, semhogy ennek a programnak kidolgozásával meggyanúsíthatnók, — akik részt vesznek a gazdasági életben, maguk is kereskedők vagy iparosok és egyrészt abból indulnak ki, hogy a kormány mindentől, csak valami bűnös nemtörődömség miatt nem intézi el az ügyeket, másrészt pedig egy kereskedelmi árucikknek a kamatnak a maximumát kívánják meg, a háború gazdasági térré való átvitelének nyolcadik évében.

A kamat csakugyan igen magas. De azért mi, akikről köztudomású, hogy semmiféle bankkal soha összeköttetésben nem álltunk és semmiféle külföldi bankérdeknek védelmezői nem voltunk, mi meg merjük mondani, hogy a magas kamat még nem mindig uszora. A kereskedő urak azok, akik beletették a gazdasági köztudatba és bevitték már az ugynevezett gazdasági tudományba is azt a hamis tételt, hogy az áru drágul, ha fogy. A tőkének tehát magas árának kell lennie, mert nemcsak hogy fogy, de valóban nincs is. Nincs, ha azt vesszük, hogy az a tőke, amely ma az országban van s amelyet bankok kezelnék, a békébeli tőkének csak elenyésző kis hányadát teszi valóban az aranyértékben s hogy semmi remény sincs a helyzet megjavítására. Viszont

a bankszervezet ugyanakkora, sőt még nagyobb, a tőke rezsije sokkal magasabb, mint kellene lennie, a társadalomnak tönkretették a tőketermelő osztályait, tönkretették a tőketermelő szellemét, de viszont azoknak az üzleteknek a természete is megváltozott, amelyekben a tőkét igénybevételek, — hogy legyen hát a tőke ára alacsony? S hogy tudja azt a kormány megtenni, hogy egyszerűen elrendelje az olcsó kamatot? Ugyanigy elrendelhetné azt is, hogy az aranyérték ércartalma növekedjék s főként elrendelhetné azt, hogy a kereskedelem tisztességesen kalkuláljon. De még ezt sem tudja megtenni, pedig ennek »csak« erkölcsi feltételei vannak.

Aztán valóban meri vállalni egy nagygyűlés a felelősséget olyan indítványért, hogy két évre visszamenőleg lehessen pereelni minden »uszorakamatot« és javasolni, hogy a visszapereelt kamat fele a »károsultak« legyen, a másik fele pedig az államé? Vajon azok a kereskedők és az iparosok, akik ezekkel a kamatokkal árukat vásároltak és adtak el, s akik ennek az uszorának az alapján állapították meg az árakat, — meg fogják téríteni két évre visszamenőleg a vevőknek azokat a károkat, amelyeket azoknak okoztak és amelyek címén a társadalomnak a pénzét elvonták, vérkeringését hibás irányba terelték? — Ez az indítvány olyan érthetetlenül vad, hogy bírálót is alig lehet mondani róla. A legélesebb bírálót az, hogy ezt a kereskedők és iparosok ajánlják, ez a bírálót azonban az indítványtevőket találja.

Ezek után természetes, hogy azt is javasolni fogják, hogy a kormány azonnal térjen át az »inflációs politikára«. Aki ezeket a szavakat leírta, annak halvány sejtelmé sincs arról, hogy mi az infláció és mi az az inflációs politika. Az a politika, amely végigvonult Oroszországon, Lengyelországon a Német birodalmon, Ausztrián, Magyarországon, amely többé-kevésbé tönkretette minden európai állam pénzt, életét, gazdasági viszonyait, megingatta alapjait. A román államot eddig nem az infláció tette tönkre, — legalább nem a legnagyobb mértékben az, mert Bratianu Vintilának számtalanszor elemezett és mindannyiszor tévesnek találta gazdasági politikájában mégis volt egyetlenegy vigasztaló pont, az, hogy görcsösen ragaszkodott a pénzmennyiségnek mostani színvonalához. Ezt dobja el az állam és ehelyett indítsa meg a bankóprést, hogy a kereskedő uraknak ismét legyen kit felelőssé tenniük a hibákért, hogy legyen ismét zavaros a gazdasági élet, amiben halászni lehessen.

A legutolsó pont sem méltatlan az előbbiekhöz. »A kormány akadályozza meg a gazdasági lebontást.« Tiltsa meg a vállalatoknak, hogy ne merjenek elbocsátani alkalmazottakat, ne merjenek elbocsátani üzletfeleket, ne merjenek tartózkodni az üzletkötések től, ne merjenek veszteséggel dolgozni, ne merjenek tönkremenni. A gondolat nem rossz, — de szeretnénk tudni, vajjon az indítványozó hogy foglalná rendeletbe ezt a sok jószándékot és ha valóban kereskedő, vagy iparos, akkor hogy hajtaná végre azt a rendeletet?

A kormánynak igenis, súlyos kötelességei vannak a gazdasági élettel szemben, de az állítólagos váradai javaslatok között egyetlenegy sem szabad annak komolyan vennie. S az erdélyi gazdasági életnek nem szabad kiállítani magáról azt a szegénységi bizonyítványt, hogy ilyen javaslatokat terjesszen elő.

S ha ezt mégis megteszi, azzal csak arra szolgáltat bizonyosságot, hogy valóban nem méltó az ország gazdasági kormányzásában való részvételre.

Az egész dofogban csak egy reménységünk van. Az, hogy ebből az egészből egy szó sem igaz, s hogy szerkesztőségünket a gazdasági életnek, a kereskedelemnek és az iparnak az ellenségei izekettek ezzel az augusztusi kacsával felültetni. Nem abban bízunk, hogy nem fognak a kereskedők tanácskozni, hanem hogy igenis a komoly ol-

daláról fogják meg a dolgot és hogy olyan határozatokat hoznak, amelyek méltatlan gazdasági élet komoly képviselőihez, és méltóak annak a Kereskedelmi Csarnoknak a nevéhez, amely ennek a mozgalomnak az élén áll és amelyet egész Romániában mintaként lehet említeni.

Jószándékkal nem lesz nehéz ezt elérni. Mert a gazdasági élet munkásainak nagy táborát tele van tudással és tele van alapjában véve igaz lelkiismerettel is. Csak a viszonyok nem engedik, hogy úgy érvényesüljön, ahogy kellene. — a viszonyok azonban az emberekből indulnak ki és lehet is rajtuk változtatni, ha komoly akarattal fognak hozzá azok, akik erre illetékesek.

A rendesinálást azonban mindenkinek önmagán kell elkezdenie. (mm)

A MAI PÉNZPIAC

Kedd, augusztus 10

A világgpiacra nyugodt a helyzet. A helyi piacon: nagy élenkség volt az októberi-novemberi határidős üzletben; prompt üzlet azonban kevés fordult elő. Reggel a nyitás lanyha volt, egy angol font ára 1072 lej, volt; délelőn 1075 lejes pénz és 1077 lejes áru árfolyama volt az angol fontnak. Délután egy svájci frank 42.95 lej, egy dollár 220.50 lej, egy olasz lira 7.45 lej, egy német márka 52.80 lej, egy angol font 1077 lej, egy francia frank 6.50 lej, egy cseh korona 6.65 lej, egy osztrák shilling 31.30 lej, egy lejért 316 magyar korona.

Zürich. Devizák. Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 123.20, egy dollár 5.17 és fél, egy angol font 25.16 és fél, száz francia frank 15.55, száz olasz lira 17.42 és fél, száz cseh korona 15.32 és fél, száz dinár 9.12, száz lej 2.40, tízezer osztrák korona 0.7320.

— A romániai grafikai munkaadók szövetségének országos kongresszusa Temesváron. Temesvárról jelentik: A romániai grafikai munkaadók szövetségének országos kongresszusa vasárnap zajlott le Temesváron. Ezen a nagygyűlésen az ország valamennyi nagyobb városa képviseltette magát. A múlt évi jelentés szerint az országban összesen van kétszázharmincöt nyomda, amelyek közül száznyolcvanöt tagja a szövetségnek. A szövetség jövő munkatervének főbb pontjai közé tartozik az arányos munkafelosztás megállapítása, az egységes ártáblázat betartása és ellenőrzése, közbenjárás a külföldről importált papíráru vámilletékeknek eltörlése vagy csökkentése érdekében, a segélypénztár felállítás, szaktanfolyamok létesítése. A közgyűlés az indítványt elfogadta. Ezután következett az ötféle központi és a tiztagu árszabálybizottság megválasztása.

SPORT

(x) Sportünnepély Székelyudvarhelyen. A Hargitta sportklub ez évben is méltó kezelet között ülte meg szokásos sportünnepét egybekötött sportünnepélyét. A legkedvesebb népi szórakozásokat komoly sportszámok váltották fel. A minden tekintetben sikerült ünnepélyt reggelre tartó tánc lényegesen. A Brasovia, amelyet szoros barátság fűz össze a Hargittával, tenniszé övel és futballcsapatával járándult. Székelyudvarhelyre. A tenniszverseny alkalmával Barkóczy (Hargitta) mutatókozott székelyudvarhelyi játékosnak, ugyancsak Szabó dr. is, valamint a hölgyversenyzők alkalmatossáig a keleti tenniszversenyben is a helyi részvétel és bizonyos, hogy most már méltó helyet is kapnak maguknak kivívni a terület bajnokjában. Az atlétikai számokban különös figyelmet érdemel Biró 6.26 méteres távolugrása és 3.10-es rudugrása. A futball mérkőzés 2:2 (2:1) eredménnyel végződött. A játékot szép és végig izgalmas iram jellemezte, melyben különösen a Brasoviából Erős játékos tűnt ki. A beteg Tóth helyett játszott a centerhál helyén. A Hargittából Székely Jankó játszott kitűnően. A Brasovia a hatodik percben jut vezetéshöz, amikor Erdő precíz beadását Kovács védhetetlenül fejeli hálójába. Majd Erdő újabb beadását a nagyszerű Geller Agostonnak adja, aki gyönyörű saroklövés elvégezhetetlen gólt. Heves támadás után a félidő vége előtt sikerül a Hargittának Zakor révén gólt jutni. Míg az első félidőt székelyudvarhelyi vezet

le, a második félidőben Brunhuber kezében biztosan fektet a vezetés. Heves játéka, mely egyenlő ellenfél, a közelmúlt múltja. A Hargitta gyönyörű góllal egyenlít. A mindvégig barátságos fair mérkőzést hét perccel a mérkőzés vége előtt a zápor miatt be kellett fejezni. Ezután tánc következett. A Hargitta játékosai mindannyian kitűnően dolgoztak s annak ellenére, hogy mint sportklub izolálva van, mindent elkövetnek, hogy a sportéletüket minél intenzívebbé tegyék.

TANÜGY

(E rovatunk tanügyi közlemények céljaira minden tanintézetnek díjtalanul áll rendelkezésére.)

§ Bármilyen felekezetű tanulók beiratkozhatnak a dícsőszentmártoni ref. leány- és polgári iskolába. A dícsőszentmártoni ref. polgári leányiskola nyitvanossági jogát az 51.354—1926 sz. miniszteri rendelettel vissza kapta s így újra államnévelési bizonyítványt adhat. Felvételnél másvallású tanulók is. Beiratkozás szeptember 1—15-ig. Az iskolaszék gondoskodik a vidéki növendékek csoportos elhelyezéséről, olcsó és jó ellátásáról, ahol családi gondozás és állandó tanári felügyelet alatt lesznek. A lakás és hetes ellátás díja egy iskolai évre 11.000 lej. A kiküldetés díja a dícsőszentmártoni ref. polgári leányiskolába beírni és csoportos lakás és ellátásba elhelyezni önköltség, egy levelezőlapon augusztus 20-ig feltüntetni jelenkezzenek az igazgatóságnak, hogy a megjelölt lakásról a felszámhoz milyen tehessen gondoskodni. A jelentkezők közöttjük pontos címüket, hogy részlete tájékoztatót küldhessen az igazgatóság.

„LIBRARIUS“

KÖNYVKERESKEDELMI VÁLLALAT

Megjelent magyarul a nemi élet lexikonja!
Az élethől az életnek írva!

A NEMI KÉRDÉS

Irta: Dr. FOREL ÁGOSTON

az orvostudomány, jogtudomány és bölcsészet doktora,
egyetemi tanár stb.

A világháború tapasztalatai alapján bővített kiadás után fordította: Dr. Fülöp Zsigmond.

1926. augusztus 31-ig kedvezményes ára 750.— lej,
azontul rendes bolti ára 900.— lej.

A hatalmas munka egész vászonkötésben, aranyozott nyomással jelent meg és egyéni garanciát nyújtó egyének részletfizetésre is beszerezhetik.

Bővebbet a Brassói Lapok
következő számaiban!!

Kívánatra megküldjük díjtalanul fenti műre vonatkozó részletes prospektusunkat.

Az ár és 10.— lej portó előzetes beküldése ellenében franco szállítja a

Brassói Lapok Könyvosztálya.

Használja ki az alkalmat és rendelje meg még ebben a hónapban kedvezményes áron.

A vén diák

Irta: Kosáryné Réz Lola (56)

A nem zsentrik azt állították, hogy ők többet tanulnak. Ők őrizték egyébként az Akadémia hagyományait is. A zsentrik hozták be az új világ szokásait vasat nadrágjukkal együtt, a lányokkal szemben használt pajtáskodó hangot, bálokon a bazirt hűvös séget, angol meg amerikai táncokat a jó öreg Kreuzpojka helyett. A nem zsentrik hangsúlyozták a csárdás jelentőségét. Ők még mindig kurjongattak tánc közben s a zsentrik lenézték őket ezért.

Garabonciás csöndben figyelte a fiukat az utca két oldalán. Híába, idegenek voltak a számára.

Egyszerre csak kihuzta magát. A terasz felől egy ismerős alak közeledett végre. Hosszulábu. Csupaszkópú. Garabonciás egyenesen eléje szellett s nagyot ugrott a vállára.

— Szervusz Bandi!

Béka, a derek fiu, rámeredt, egy pillanatra tévován nézett az idegen ruhára, de aztán meglátta szemében az ismerős lángot s ott, a város közepén erő en magához ölelte nagy bundájában.

— Garabonciás, öreg fiu!

— Es jobb dolgotól fejtigyelek most az ifju diákok. zsentrik és nem zsentrik egyaránt. Szájra szájra járt a hír, hogy az idegen ur Garabonciás, a vén diák, akinek emléke még mindig élt a hagyományokban és történetekben.

Délben küldöttség érkezett Béka házához, aki az öreg Faludi örökös tanárkodott már akkor. Ott ültek az ebédnél, mindnyájan: a görbőbbnyűbé lett, de régi szellemi mosolygását még mindig őrző Schacht Linika, három kerekfejű gyermekkel, meg a vendég: Garabonciás.

A fiuk bejelenteni jöttek, hogy medves estélyt kívánnak rendezni Garabonciás tiszteletére s megkérdezték rá Békát és az ünnepeket.

Valamennyi fiu, aki csak volt az Akadémián, zsentri és nem zsentri, stréber és öreg firma, aki a vizsgáival kövérekesen adós maradt: mind Garabonciás testvére volt már s ő a régi vén diáknak érezte magát.

A régi kocsmá régi zugában, a róka-lyukban ültek együtt, Sanda holdvilág lesett be rájuk a szűk ablakon keresztül és ők régi dolgokról beszélgettek.

— Te, Garabonciás! — mondta Béka.

— Miért is nem maradtál otthon? Most az öreg Vakondók helyén ühelnél, mindennap együtt mennék sörözni, együtt veszekednénk, együtt sétálnánk fel a Szilnyára, együtt buljagnánk a sir felé. Miért is nem maradtál otthon?

Es Garabonciás nekikönyöközve az asztalnak, fejbörzölve lassan őszülő haját, felelt nekibusultan:

— Egy asszony az oka annak, pajtás. Mindent a szép asszonyok kormányoznak a világon, még akkor is, ha nem tudják s nem akarják.

Béka megértette. Odaintette a pohárt s elhuzatta vele a legszebb nótát, azt, amit valaha Garabonciás kertjében huzatott.

Aztán felemelte a poharát.

— Az ő emlékére!

Ittak és Garabonciás eldobta utána a poharát. Hát csengő zizegessel ütődött a falhoz, halk sikoltással hullt apró cserepekben a földre...

— Azóta sem szerettem asszonyt szívó! — mondta rekedt hangon Garabonciás.

— Két világrész asszonyát öleltem, voltam hercegnőnél és voltam fekete lányok leányján, de sohasem szerettem asszonyt! Szívó! azóta és nem is fogok soha szeretni.

Béka látta, hogy nagyon elkeseredik a vén diák. Megpróbálta vigasztalni. Beszélt neki a régiokról. De valami vidám dolgok csak nem jutottak az eszébe.

— Pupák, a Faludi Juka ura, meghalt. Most az őzgyert van a lányával. Csinos frizka. Susták nagy ur lett. Magánlárásához ment, persze. Az állam kenyerén nem vehetett volna magának három házat Pesten.

— Hát a szegény Fülös?

— Az elzúgult egészen. Susták mesélt, hogy egy napon rongyos csavargó állított be hozzájuk azzal, hogy ő csavargó Fülös. Susták nem akarta elhinni. — Erekefjen egyet, — mondta neki — majd megismerem én a Fülös hangját.

(Folytatjuk.)

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

Erdély és Bánát legrégibb és legmegbízhatóbb redőnygyára

Telefon szám 491 **Szántó Dezső, Oradea,** Str. Mărășești 8.

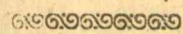
Esslingeni redőnyök, acéllemez redőnyök. Vasszerkezetek. Gépjavitások. Bármiféle vasszerkezet-munka tervezése saját mérnöki irodám által.

Kérjen árajánlatot!

5351

I-a felsősziléziai darabos-kokszot

mindennemű ipari és központi fűtési célra

prompt szállít, minden mennyiségben,

I-a Mähr.-Ostrauai darabos ércöntő-kokszot

mindennemű öntési és olvasztási célokra

hivatalos bányáiban:

Telefon Interurban:

Hazai Béla, Cluj,

Telefon Interurban:

No. 12-75.

a sziléziai Ceasar Wollheim-féle koksz-

No. 12-75.

művek romániai képviselősege.

8468

Pontos és szolid kiszolgálás!

ALULIROTT tisztelettel meghívom a mélyentisztelt helyi és vidéki t. vásárlóközön-
séget, egész újjannan felszerelt posztóáruházam szíves megtekintésére.
raktáramon találhatók a legolcsóbb minőségű posztók és Camgarnok, valamint a
legjobb, legújabb és legdivatosabb posztók, Camgarnok és Camgarn Cheviottok. —
Hagy választék felül- és télikabát szövetekben, Struxok billiard posztók, és mindenféle
szabékellékek, valamennyi igen jutányos árban. — Kérem a mélyentisztelt vásárló közön-
séget, hogy minden vételkötelezettség nélkül tekintse meg áruraktáramot. — Minden igyeke-
zetem azon van, hogy a t. vásárló közöniséget olcsón és jól szolgáljam ki. — Ezek után
vagyok a t. vásárló közöniségnek

megkülönböztetett tisztelettel

GH. SOCI

Brassó, Kapu-utca 27 szám.

2359

Pontos és szolid kiszolgálás!

Jólmenő dijjalom

(Lohnmühle) egy nagyobb szász-községben
nyersolajmotorral kedvező fizetési feltéte-
lek mellett eladó. Közelebbi információk
„Schieb“ Kereskedelmi és Ipari vállalat
Sibiu-ban, Vasut-utca 15 sz. alatt kaphatók

8467

Lakkgyár

ügyes utazót keres mielőbbi belépésre.

Ajánlatok „Jól bevezetve“ jel-
igére Fehér Olga hirdetési iro-
dájába kéretnek, Timisoara
IV. Str. Miron Costin 5. 8469

Nagy telep

ipari célokra alkalmas, Hosszu-utca
210-214 sz. alatt, 6 lakással és gazda-
sági épületekkel (jelenleg Székely &
Margittai-fürésztelep) 1926 augusztus
22-én d. u. 3 órakor a bertalanai község-
házában újból bérbeadták, 1926 szeptem-
ber 29-től, (Szent Mihály napja)
egészben vagy részben, megállapodás
szerinti időre. Közelebbit Gusbeth
Márton egyházatyánál, Hosszu-u. 160.

A bertalanai ág. ev. egyháztanács.

8474

Aranyér

„Anusol“ Goedecke

Aranyér ellen több mint 25 éve a legjobban elismert
szer. Egyszerű alkalmazás, biztos siker. Minden fáj-
dalmat azonnal megszüntet és meggyógyítja a gyul-
ladt, sebes és vérző helyeket. Artalmas alkatrészekről
mentes. Reggel és este egy kupocskát tesz a végébe
bevezetve. Minden patikában és drogeriában kapható.
Gyár címe: Goedecke & Co. Chem. Fabr. Leipzig.

RAKTÁR **F.H. MEES** BUKAREST CALEA GRIVITEI 61

UJDONSÁG

KELEMENNE
ZATHURECZKY BERTA
új társadalmi regénye

Az embergyűlölő

izléses kiállításban, többszínű
fedőlappal, finom papíron
megjelent és kapható min-
den könyvesboltban s a
Brassói Lapok minden
bizományosánál.
Ára 80 lej.

Postán megrendelhető a kiadónál:
Brassói Lapok
- Könyvosztálya, Brassó. -

Mivel a régi Franck-dobozunkat sokan
megtévesztésig utánozták; ezután a
csakis ezen új csomagolásban szállítjuk

Vállaljuk a felelősséget azért, hogy az új
csomagolás az eddigi közkezdveit első-
rangú Franck-kávé-pótlékot tartalmazza.

HEINRICH FRANK SÖHNE & A. R. DUCUREȘTI - BRAȘOV.

Építkezési telkek

Óbrassóban, legszebb intravilan
fekvéssel, 350-700 m² kiter-
jedéssel, ipari célokra is alkal-
masak, nagyon előnyös felté-
!!!!!!! telekkel eladók. !!!!!!!!

Közelebbi feltételeket

GROSS FRIGYES-nél, „CARMEN“ szál-
lítási vállalat Brassó, Kórház-utca 38 sz.
TELEFON - SZÁM: 709.

**Elegáns
és praktikus**

. PALMA

kaucsuk sarok és talp,

elegáns, mert ruganyosságával biztonság és öntudatosítja teszi a járást; de praktikus is, mert sokkal tartósabb és olcsóbb, mint a bőr és minőségben felülmúl minden más gyártmányt.

5683

Optikai szaküzlet.

Carl Illyés, (Brassó, Kapu-utca 48) vizsgázott a 2358 berlini iparkamaránál 1914. V. 14-én.

Vállal mindenféle a szakmába vágó javításokat. Nagy választék mindenféle optikai cikkekben, mint: szemüvegek, nikkel-, doublé-, gyöngyház-keretben, lorgnonok. Szoba-, ablak- és fűrdőthermometerek. Védőszemüvegek por és nap ellen. Színházi, vadász és sport távcsövek stb.

LEONIDA autógarázs

Vasut-utca 2. (a főposta mögött) éjjel nappal nyitva. Benzín, olajok, boxok egyes napokra, vagy egész hónapokra. !—! napokra. !—!

!—! Lelekiismeretes kiszolgálás. !—!

15 lejért egy teljes detektivregényt

olvashat, ha megveszi a

„Detektiv Sorozat“

valamelyik számát. Nem sablonos ponyvaregényeket, hanem lebilincselően érdekes, nívós és eredeti, izgalmas és szórakoztató regényeket közül a

„Detektiv Sorozat“

Eddig megjelentek:

1. sz. Gaborian: A 113-as számú percsomó
2. sz. Gaborian: Egy nagystíli szelvény
- 3-4. sz. A földalatti város. (Kettős sz. ára 25 lej)
5. sz. Ernst Woop: A kísértettanya.
6. sz. Maurice Leblanc: Az olajlámpás
7. sz. Schätzer-Parasini: A medicek töre
8. sz. Jalkiáltás a tuvilágról. (Francia bűnügyi regény)
9. sz. Egy álarcosbál rejtelmei.
10. sz. Nyomok a hóban. (Bűnügyi regény.)
11. sz. Otto von Gottberg: A fehér kastély.
12. sz. G. H. Bull: A titokzatos villa
13. sz. W. Wynkyn: Az apáért
14. sz. Richard Sandford: Amíg az álarc lehull

A 14 szám együtt 180, utánvétellel 190 lejért megrendelhető a

Brassói Lapok

Könyvosztályától.

Példányonkénti megrendeléseket az összeg és 10 lej portóköltés előzetes beküldése ellenében szállítjuk.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára 6 lei. — Vastagabb betűvel 12 lej. — Allást keresőknek 25% engedmény.

Legkisebb hirdetés ára 60 lej.

Aróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizománysunknál is feladhat minden helységben, ahol pontosan továbbítja azokat kiadóhivatalunkhoz. — Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdezősködésekre válaszolunk.

Iskolai tanóvra iskolás leányok vagy fiúk, koszt lakással, illetve teljes ellátással felvétetik. Érdeklődni Markó István üzletébe Brassó, Weiss Mihály-u. 30 sz. alatt. 8385

Megvételre keresünk egyhasználtjokban levő vasesztelgapatot 1 m. vagy 1 m. 50 cm. csucs-távolsággal. Ajánlatokat pontos leírással Pádurea Carpați Madefalva címre kérünk. 8399

Üzlethelyiség fűszerüzletnek alkalmas, kiadó Gh. Iliescu Porond-tér 7. 8413

Személyautó Aga gyártmány 6/20 HP. kifogástalan állapotban, jutányosan eladó. Érdeklődni lehet Roth-nál. Kolostor-u. 34. 8443

Nagy és kismunkás felvétetik Keresztes Márton urt szabó Onesti. Jud. Bacau. 8445

Férfifehérmű olyan mintha új lenne, ha Wlaat, Brassó, Buzasor 3, tisztítja. 7879

Keresetlik egy szilgyártó segéd azonnali belépésre. Székely Sándor szilgyártómester Csik-szenttamás. 8447

Főmolnár

keres vámörlesre berendezkedett erdélyi malom. Csak is jó refenciákkal rendelkezők jelentkezzenek. Cim 8466 szám alatt a kiadóhivatalban.

Fiatal leány,

ki az ország 3 nyelvét beszél, a Rózsateren levő vegyztisztító intézet főkéjében t. hó 15-iki belépésre korestatik.

Érdeklődni: M. Körner cégnél, Cérna-u. 1. sz. 6-7 óra között.

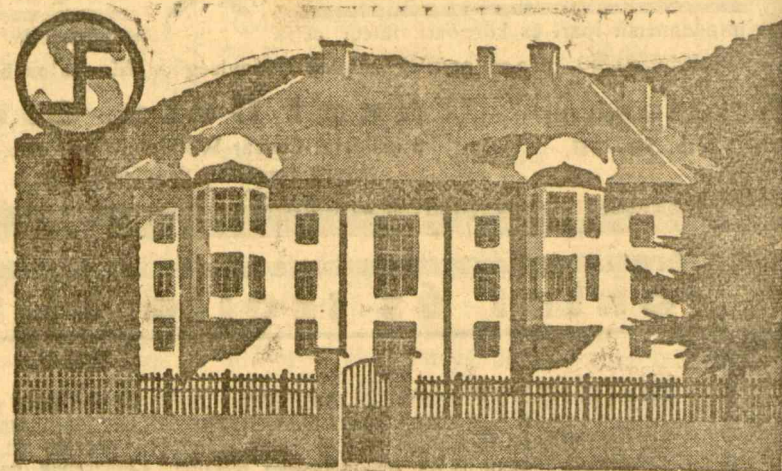
Önállóan főző házvezetőnő

és szolgáló állandó alkalmazására korestatik bukaresti szász családnak. Cim:

RHEIN I.-né,
Brassó, Cérna-utca 3.

Üzlethelyiség a Belváros forgalmas utcájában berendezéssel azonnal átadó. Cim 8470 sz. alatt a kiadóban.

Kiadó üzlethelyiség mellékkeliséggel Szent János-utca 34 sz. alatt. Felvilágosítást ad Moos Vasut-utca 24. 8477

Ujonnan épült brassói szanatóriumunk

a modern orvostudományi vívmányok minden szükséges műszerével, készülékével van felszerelve. Kényelemről, tisztaságról, elsőrendű ellátásról, iskolázott és lelkiismeretes személyzetéről gondoskodva van. Különösen jól vagyunk berendezve operációkra, női bajok és szülési esetekre. Modern Röntgen intézet. Villany- és fénykezelés. — Kimerítő prospektusokat díjtalanul küldünk.

Dr. Leonhardt — Dr. Flechtenmacher szanatórium.
Telefon: 250. Brassó, Kut-utca. Telefon: 250.

Eladó Hosszafaluban az 1774 számú 5 szoba, konyha, istálló, szinajból álló ház 3 holdas kerítell. 8452

Eladó egy 8 HP. erős üzemekepes állapotban levő es saját tengelyén is elszállítható Clayton Schut leworth gyártmányu lokomobil. Megtekinthető Szentlélek. Háromszék-megye állomásánál. 8461

Magyar, román gépirónói állást keres vidékre is elmegy. Imádkozzál és dolgozzál jelígre. 8460

28 éves övegy, kinek saját háza önálló üzlete és 400.000 lej értékű hozományval rendelkezik, férhez menne egy iparos vagy kereskedőhöz. Leveleket „Krizantém” jelígre a kiadóba. 8459

Eladó olcsón 3 tonnás Deimler teherautó, kintő üzemekepes állapotban gar dányos, 4 új hátulsó gumival. Megtekinthető Bugariu József autógarázsa Torda. 8458

Eladó 20000 drb. elsőrendű téglá. Megtekinthető Szentpéteri uton. 8457

Eladó egy 2 szoba, konyha pince, szép udvarból álló ház Costel 25. 8450

35 éves izr. gyermektelen, több nyelvet beszél, élelmes uriaszony, férhez menne bárkihez, román polgár. Ajánlatokat „Azonnal” jelígre a kiadóhivatalba. 8451

Munkásleány lehetné német nyelvismerettel felvétetik. Bemutakozni d. a fél 2—3 óra közt. Minerva vegyi-ipar Uzsoda-utca 3. 8452

Képviselőket

járásonként, esetleg nagyközségenként keresek külföldön nagyon használt

elsőrangú műtrágya

terjesztésére. Jó feltételek nagy kereseti lehetőség! Agilis tanítóknak, jegyzőknek, gazdáknak stb. évi 100—150.000 lej mellékkereset. Stefan Fekete Craiova, Str. Ghica Voda 19. 8450

Személy szállítást

új Fiat-autóval az ország bármely részében vállal MELKUHN BANDI, Schiel-garázs. Telefonszám 766

Két fűszerszakmabeli tanonc

jó házból, kik legalább 4 középiskolát végeztek, magyarul és németül beszélnek, szabad lakás, világítás, fűtés és ellátás ellenében felvétetnek vidéki fogyasztási szövetkezetekhez. Jelentkezni: „Románia Carbonifer” cégnél, Brassó, Buzasor 8. 8471

Okl. gépészmérnök

ki éveken át volt Bánát egyik nagy gépgyárának üzemvezetője, önálló energikus munkaerő, specialista Benzin-, Diesel- és szivógázmotorokban, jó organizátor nagy kereskedelmi gyakorlattal, munkaerőjének és képességeinek megfelelő alkalmazást keres. Ajánlatokat: S. Chedivert gépezsmérnök Timișoara IV. Strada Gen. Foch 41 II. 19 címre kér. 8472

Emeletes ház üzlethelyiséggel Brassóban eladó.

Cimet megadja a Saxonia hirdetői iroda.

Nemcsak nekünk tesz szívesseget, hanem saját érdeke is ha megrendeléseknél vagy érdeklődéseknél lapunkra hivatkozik.